

TEREN

SPÓŁKA Z O.O.

PRZEDSIĘBIORSTWO ZAGOSPODAROWANIA MIAST I OSIEDLI
URBAN DEVELOPMENT ENTERPRISE LTD

90-448 ŁÓDŹ, ul. ŻWIRKI 1C LOK. 3,

tel. (42) 632-02-83,

e-mail: biuro@teren-urbanistyka.pl

etap: ponowne wyłożenie do publicznego wglądu (8.12.2022 r. - 29.12.2022 r.)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla części gminy Oborniki Śląskie

Temat: Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
dla części gminy Oborniki Śląskie

Nazwa opracowania: Prognoza oddziaływania na środowisko

Zleceniodawca: Gmina Oborniki Śląskie

Umowa: Nr 30/2022 z dnia 15 lutego 2022 r.

Wykonawca: Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Miast i Osiedli
„TEREN” Sp. z o.o. 90-448 Łódź ul. Żwirki 1 C lok. 3

Autor: mgr inż. Justyna Borkowska

- 28 listopada 2022 r. -

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
2. PODSTAWA PRAWNA, CEL I ZAKRES PROGNOZY	4
2.1. Podstawa prawna	4
2.2. Warunki, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	5
2.3. Główne cele dokumentu i zakres opracowania	6
3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI	7
4. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	10
5. CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO PROGNOZĄ	11
5.1. Położenie administracyjne i fizyczno - geograficzne	11
5.2. Budowa geologiczna i rzeźba terenu	14
5.3. Warunki klimatyczne	14
5.4. Wody powierzchniowe	14
5.5. Wody podziemne	16
5.6. Gleby	18
5.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy	19
5.8. Dziedzictwo i zasoby kulturowe	23
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PLANU	23
7. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	24
7.1. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych	24
7.2. Stan zanieczyszczenia powietrza	27
7.3. Zagrożenie hałasem i promieniowaniem elektroenergetycznym	30
7.4. Zagrożenie środowiska przez odpady	32
8. OCHRONA ŚRODOWISKA ISTOTNA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ PLANU, DOTYCZĄCA OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	33
9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM	34
10. OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z PRZYSZŁEGO PRZEZNACZENIA TERENÓW W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	40
10.1. W zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego	40
10.2. W zakresie emisji zanieczyszczeń do wód lub do ziemi	41
10.3. W zakresie zagrożenia odpadami i zanieczyszczenia gleby lub ziemi ..	41
10.4. W zakresie wykorzystywania zasobów środowiska i niekorzystnego przekształcania terenu	42
10.5. w zakresie zmian klimatycznych spowodowanych zurbanizowaniem terenu	44
10.6. W zakresie emitowania hałasu i pól elektromagnetycznych	44
10.7. W zakresie występowania poważnych awarii	45
11. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA NA CAŁOŚĆ ELEMENTÓW ŚRODOWISKA W ICH WZAJEMNYM POWIĄZANIU	47

11.1. W zakresie oceny stanu i funkcjonowania środowiska wynikającego z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym	47
11.2. W zakresie oceny zagrożeń dla środowiska z uwzględnieniem wpływu na zdrowie ludzi, które mogą powstawać na terenie objętym projektem planu lub innych terenach	49
12. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE	49
13. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAWCZYCH, OGRANICZAJĄCYCH I KOMPENSACYJNYCH.....	60
14. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE	62
15. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	63
16. METODY MONITORINGU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA	63
17. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	64
18. INFORMACJA O RODZAJACH DOKUMENTÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	66

1. WSTĘP

Podstawą opracowania jest umowa z dnia 15 lutego 2022 r. zawarta między Gminą Oborniki Śląskie a Przedsiębiorstwem Zagospodarowania Miast i Osiedli „TEREN” Sp. z o.o. na wykonanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części gminy Oborniki Śląskie wraz z prognozą oddziaływania na środowisko tego planu.

W dniu 25 listopada 2021 r. Rada Miejska w Obornikach Śląskich podjęła uchwałę Nr XLIII/331/21 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części gminy Oborniki Śląskie, która została zmieniona uchwałą Nr XLVII/381/22 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 24 marca 2022 r.

2. PODSTAWA PRAWNA, CEL I ZAKRES PROGNOZY

2.1. Podstawa prawna

Podstawą sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, a także ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Prognozę oddziaływania na środowisko stworzono w powiązaniu z następującymi dokumentami, w oparciu o zawarte w nich ustalenia:

- Opracowania ekofizjograficznego do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Oborniki Śląskie; Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Miast i Osiedli „Teren” Sp. z o.o, 2022;
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Oborniki Śląskie, Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Miast i Osiedli „Teren” Sp. z o.o, 2022;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oborniki Śląskie (uchwała Nr XV/140/19 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 29 listopada 2019 r.)
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (2022 poz. 503 ze zm.),
- Ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 1029 ze zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U.2022 poz. 916 ze zm.)
- Ustawa z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm).
- Ustawa z dnia 14.12.2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1326 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania

- Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U 2010 nr 77 poz. 510),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409),
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183),
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. 2014 poz. 1408),
 - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2016 poz. 1967).

2.2. Warunki, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza sporządzana dla potrzeb postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powinna określać i oceniać między innymi skutki wpływu realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na elementy środowiska przyrodniczego oraz dobra materialne, a także skutki, które mogą wyniknąć z projektowanego przeznaczenia terenów.

Ustala się, iż prognoza powinna obejmować obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń miejscowego planu. Zatem obszar objęty prognozą nie może być mniejszy od obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, co jest konieczne zważywszy na wzajemne powiązania poszczególnych elementów środowiska.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie – został określony przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Trzebnicy pismem ZNS.922.3.10.2022.WR z dnia 21.03.2022 r. oraz przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu pismem WSI.411.109.2022.HL z dnia 4.04.2022 r.

Poniżej przedstawiono zakres sporządzonej prognozy w oparciu o art. 51 ust 2 ustawy ze wskazaniem treści zawartych w niniejszym dokumencie:

OZNACZENIE ARTYKUŁU USTAWY	ZAKRES PROGNOZY	WSKAZANIE TREŚCI ZAWARTCH W OPRACOWANYM DOKUMENCIE (ROZDZIAŁ)
art.51. ust 2 pkt 1 lit a	informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	2
art.51. ust 2 pkt 1 lit b	informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,	4
art.51. ust 2 pkt 1 lit c	propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	16

	oraz częstotliwości jej przeprowadzania	
art.51. ust 2 pkt 1 lit d	informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	15
art.51. ust 2 pkt 1 lit e	streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	17
art.51. ust 2 pkt 2 lit a	określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	5,6,7
art.51. ust 2 pkt 2 lit b	określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	
art.51. ust 2 pkt 2 lit c	istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	8
art.51. ust 2 pkt 2 lit d	cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	9
art.51. ust 2 pkt 2 lit e	przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	12
art.51. ust 2 pkt 3 lit a	przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	13
art.51. ust 2 pkt 3 lit b	przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	14

2.3. Główne cele dokumentu i zakres opracowania

Celem opracowania jest określenie rodzaju, stopnia oraz zasięgu przestrzennego zmian środowiska, wywołanych przez zagospodarowanie terenu ustalone przez nowe zapisy planu miejscowego.

Prognoza ma za zadanie:

- określić pojawiające się zagrożenia wynikające z dodanych przez plan zmian wynikających ze złożonych wniosków,
- sprawdzić, czy zostały uwzględnione uwarunkowania środowiskowe,
- ocenić skutki wynikające z realizacji projektowanych zamierzeń,
- sprawdzić, czy przyjęte sposoby zapobiegania i ograniczania negatywnego oddziaływania przyczyniają się do jego zmniejszenia,
- sprawdzić w jakim stopniu proponowany sposób zagospodarowania może naruszać zasady prawidłowej gospodarki zasobami.

Prognoza przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Prognoza uwzględnia informacje zawarte w następujących dokumentach:

- 1) **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oborniki Śląskie** (uchwała Nr XV/140/19 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 29 listopada 2019 r.)

Analizie poddano zapisy planistyczne zawarte w zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Oborniki Śląskie. Wymieniony dokument wskazuje kierunki rozwoju gospodarczo-przestrzennego gminy, identyfikując jednocześnie czynniki hamujące ten rozwój.

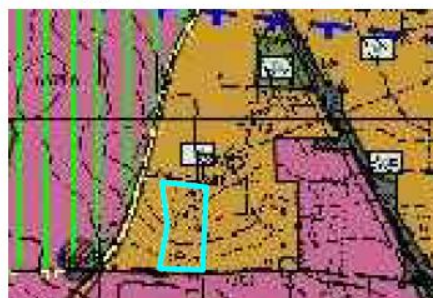
Zał. 1. Jary

Zał. 3. Osolin

Zał. 4. Pęgów

Studium- kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Oborniki Śląskie
– obszary opracowania z Zał.1, Zał.3 i Zał. 4 sporządzanego mpzp

Zał. 2. Lubnów

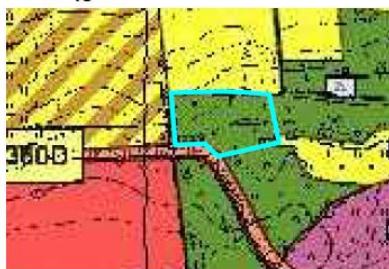

Studium- kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Oborniki Śląskie
– obszary opracowania z Zał.2 sporządzanego mpzp

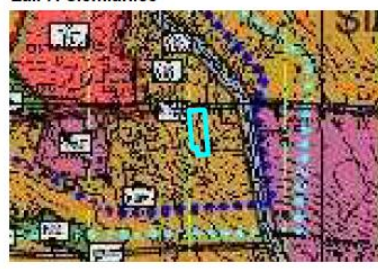
Załącznik 5. Pęgów

Załącznik 6. Pęgów

Załącznik 7. Siemianice

Studium- kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Oborniki Śląskie
– obszary opracowania z Załącz.5, Załącz.6 i Załącz. 7 sporządzanego mpzp

Załącznik 8. Uraz

Załącznik 9. Wielka Lipa

Załącznik 10. Wilczyn

Studium- kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Oborniki Śląskie
– obszary opracowania z Załącz.8, Załącz.9 i Załącz. 10 sporządzanego mpzp

W obowiązującym studium na analizowanych terenach wyznaczono:

- tereny zabudowy mieszkaniowej,
- tereny usług,
- tereny użytków rolnych, łąk i pastwisk,
- tereny lasów.

Dla terenów mieszkaniowych studium umożliwia realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej, zamieszkania zbiorowego, mieszkaniowej wielorodzinnej i letniskowej. Dopuszczono również zabudowę mieszkaniowo-usługową, nieuciążliwe usługi, usługi sportu i rekreacji.

Tereny usług w studium określono jako tereny z przewagą usług i zabudowy usługowej (w tym m.in. usługi oświaty, służby zdrowia i opieki społecznej, kultury i kultu religijnego, sportu i rekreacji, turystyki i administracji, łączności, handlu, gastronomii, rzemiosła, finansów i bankowości, obsługi komunikacji, w tym stacje paliw itp.). Dopuszczono również usługi, których uciążliwość nie przekracza granic terenu, na którym są prowadzone. Umożliwiono także prowadzenie działalności gospodarczej oraz działalności związanej z obsługą produkcji rolnej na terenach wiejskich.

Wprowadzane przez projekt planu przeznaczenie terenu jest zgodne z wyznaczonymi w Studium funkcjami terenu oraz ustalonymi dla nich zasadami zagospodarowania.

2) Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Tereny objęte niniejszą procedurą znajdują się w zasięgach kilku obowiązujących planów miejscowych:

Zmiany wprowadzane w obecnie sporządzanym planie dotyczą następujących kwestii:

- Załącznik Nr 1 - przeznaczenie działki nr 8/1, która w obecnym planie stanowiła teren rolniczy, na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
- Załącznik Nr 2 - przeznaczenie działki nr 201/1, która w obecnym planie stanowiła zabudowę zagrodową, na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. W obszarze objętym planem zweryfikowano również dotychczasowy układ drogowy,
- Załącznik Nr 3 - przeznaczenie działek nr 23/8, 23/17, 23/11, 23/12 i częściowo 23/10, które w obecnym planie stanowią zabudowę zagrodową, na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
- Załącznik Nr 4 - przeznaczenie działek nr 697/26 i 697/27, które w obecnym planie stanowią zieleń leśną, na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Zgodnie z rejestrem gruntów działki te oznaczone są jako grunty orne (RVI), zakrzewione (Lzr),
- Załącznik Nr 5 - przeznaczenie działek wchodzących w skład sporządzanego planu w obecnym planie stanowi teren zabudowy usługowej. Celem sporządzanego planu jest zmiana kąta nachylenia połaci dachowych dla przyszłej zabudowy. Zweryfikowano również zasięg strefy ograniczonej zabudowy ze względu na lotnicze urządzenia naziemnej SUR m. Wrocław (190 - 208 m n.p.m.), która na rysunku studium pokazana jest w południowo-zachodnim fragmencie, a zgodnie z dostępnym materiałem Urzędu Lotnictwa Cywilnego i rejestrem lotniczych urządzeń nadziemnych, znajduje się poza obszarem niniejszego planu,
- Załącznik Nr 6 - przeznaczenie działki nr 1/1, która w obecnym planie stanowi zieleń leśną, na faktyczne przeznaczenie tej działki, która zgodnie z rejestrem gruntów oznaczona jest jako pastwisko (PsV),
- Załącznik Nr 7 - przeznaczenie działki nr 245, która w obecnym planie stanowi zabudowę usług zdrowia, na zabudowę mieszkaniowo-usługową. Zgodnie z rejestrem gruntów przedmiotowa działka posiada użytki wysokich klas bonitacyjnych RIIb, PsII, PsIII - ale we wcześniejszych procedurach planistycznych uzyskała zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze,
- Załącznik Nr 8 - przeznaczenie działki nr 347/2, która w obecnym planie stanowi zabudowę mieszkaniową jednorodzinną - pozostaje bez zmian. Celem planu jest likwidacja części drogi dojazdowej,
- Załącznik Nr 9 - przeznaczenie działek nr 138/3, 138/4, 138/5, które w obecnym planie stanowią zabudowę mieszkaniową jednorodzinną - i pozostają bez zmian. Celem niniejszego planu jest wskazanie linii zabudowy jako nieprzekraczalnej, a nie obowiązującej. Zgodnie z rejestrem gruntów przedmiotowe działki posiadają użytki wysokich klas bonitacyjnych RII, RIIa, PsIII - ale we wcześniejszych procedurach planistycznych uzyskały zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze,
- Załącznik Nr 10 - przeznaczenie działek nr 237/4 i 239/4, które w obecnym planie stanowią zieleń leśną - pozostaje bez zmian. Celem niniejszego planu jest usunięcie nieeksploatowanych ujęć wody (II, IIa, IIb, IIc) wraz ze strefami, które zostały zlikwidowane dokumentacyjnie.

4. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego została opracowana metodą porównawczą.

Metoda opracowania polega na:

- 1) określeniu stanu środowiska na terenie objętym planem i terenach otaczających,
- 2) ocenie projektowanych zmian w aspekcie wpływu ustaleń na stan środowiska,
- 3) ocenie zgodności projektowanych rozwiązań z zasadami zrównoważonego rozwoju i aktualnymi aktami prawnymi oraz dokumentami wyższego rzędu, takimi jak:
 - Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku,
 - Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
 - Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
 - Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, Uchwała Nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018r.
 - Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (2020)– uchwała Nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 czerwca 2020 r.
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oborniki Śląskie (uchwała Nr XV/140/19 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 29 listopada 2019 r.)
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409),
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183),
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408),
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U 2014, poz. 1713),
 - Dyrektywę Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE seria L z 2000 r. Nr 327 z późn. zm.),
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25 poz. 133),
 - Rozporządzenie z dnia 18.10.2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967),
 - Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowe działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE seria L z 2000 r. Nr 327 z późn. zm.),
 - Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. U. UE seria Lz 2007 r., Nr 288 s 27 ze zm.

Stan środowiska określono na podstawie materiałów instytucji zajmujących się ochroną środowiska, specjalistycznych opracowań naukowych, informacji zawartych w materiałach archiwalnych, powszechnie dostępnej literaturze specjalistycznej i informacjach dostępnych w Internecie oraz szczegółowych danych zebranych podczas dokonywanej inwentaryzacji terenu.

Informacje zawarte w prognozie opracowano stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano je do zawartości i stopnia szczegółowości.

Wytyczne dotyczące ochrony środowiska zawarte w zapisach zmiany planu dają gwarancję prawidłowych działań mających na celu ochronę środowiska. Zawarte w nim zadania pozwolą zapewnić odpowiednie warunki życia mieszkańców przy zakładanym rozwoju gospodarczym.

5. CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO PROGNOZĄ

Mając na uwadze, iż jednym z dokumentów, na podstawie których sporządzono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jak i niniejszą prognozę jest opracowanie ekofizjograficzne w którym dokonano szczegółowej analizy charakterystyki i funkcjonowania środowiska na terenie objętym planem - w rozdziale ujęta została jedynie synteza tych zagadnień.

5.1. Położenie administracyjne i fizyczno - geograficzne

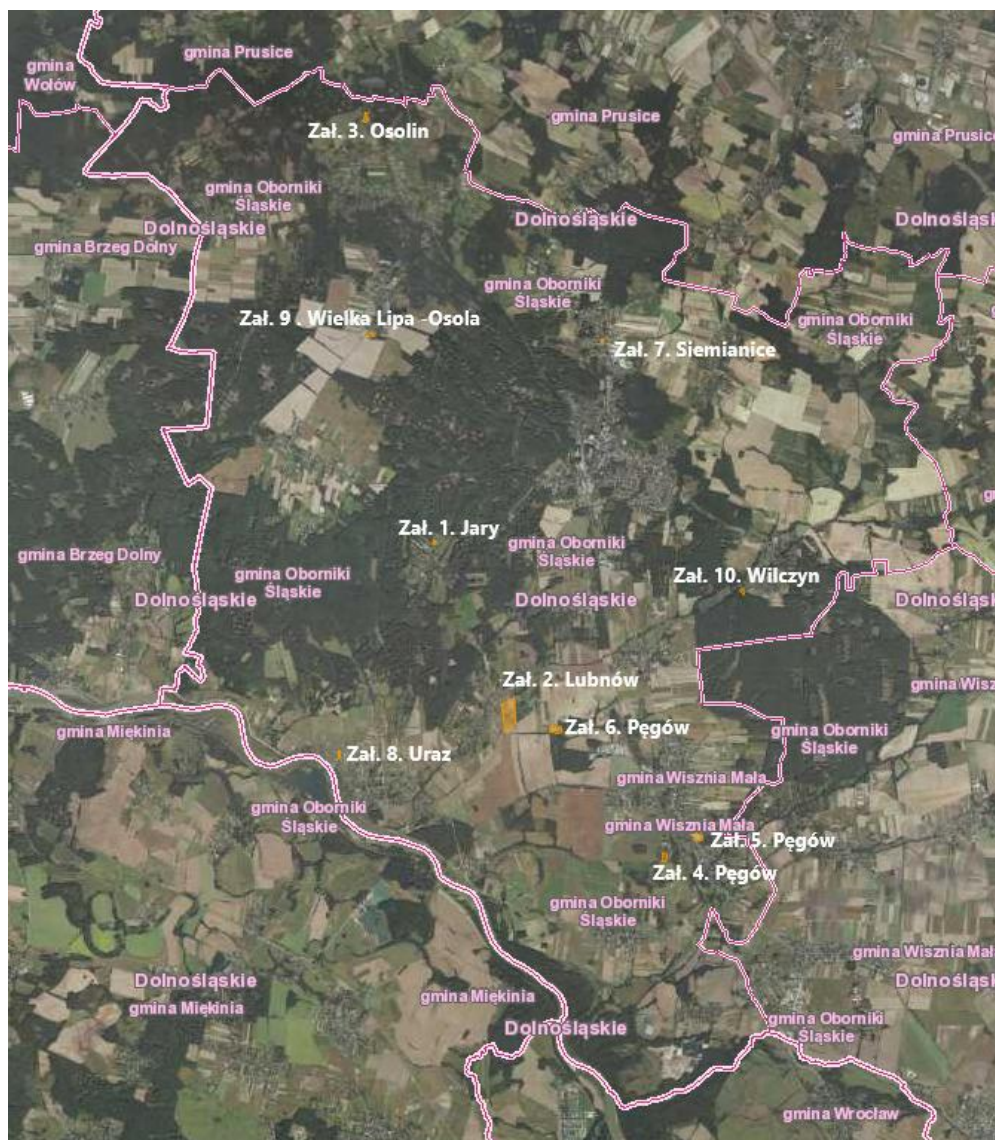
Oborniki Śląskie to gmina miejsko-wiejska leżąca w północnej części województwa dolnośląskiego, w południowej części powiatu trzebnickiego. Atutem położenia geograficznego gminy Oborniki Śląskie jest bliskie sąsiedztwo Wrocławia (ok. 26 km) oraz dogodna komunikacja ze względu na przebiegającą przez teren gminy główną linię kolejową na trasie Wrocław-Poznań (LK nr 271). Do drogi krajowej nr 5 Wrocław – Poznań jest 10 km. Tranzyt przez miasto przebiega głównie drogami wojewódzkimi nr 340 i nr 342 oraz drogami powiatowymi nr 1330D i nr. 1359D, co niekorzystnie wpływa na jakość życia mieszkańców.

Gmina graniczy z gminami: Prusice, Trzebnica i Wisznia Mała w powiecie trzebnickim, Brzeg Dolny i Wołów w powiecie wołowskim, Miękinia (pow. średzki) oraz z miastem Wrocławiem. Sieć osadniczą gminy tworzą miasto Oborniki Śląskie, 23 wsie sołeckie i trzy przysiółki.

Według podziału fizyczno-geograficznego (J. Kondracki) północna część gminy położona jest w obrębie makroregionu Wał Trzebnicki, natomiast południowa część należy do makroregionu Nizina Śląska. Część Wału Trzebnickiego należy do mezoregionu Wzgórza Trzebnickie, a na niższym poziomie klasyfikacji jest to tzw. Grzbiet Trzebnicki (nieposiadający już własnego oznaczenia w dziesiętnym systemie klasyfikacyjnym Kondrackiego). W zachodniej części znajduje się fragment mezoregionu Wzgórza Rościszawickie. Wzdłuż rzeki Odry, po obu jej stronach rozciąga się szeroki pas Pradoliny Wrocławskiej, będącej mezoregionem Niziny Śląskiej. Obszar jest odwadniany przez rzekę Odrę, z jej większym dopływem w tym rejonie - Widawą, wpadającą do Odry w granicach miasta Wrocławia.

Sporządzany miejscowy plan obejmuje 10 fragmentów terenów, zlokalizowanych w obrębach geodezyjnych: Jary, Lubnów, Osolin, Pęgów, Siemianice, Uraz, Wielka Lipa-Osola, Wilczyn.

Na potrzeby rozróżnienia poszczególnych obszarów objętych mpzp w niniejszej Prognozie posłużono się numeracją terenów określoną w załącznikach graficznych do sporządzanego planu miejscowego.

Lokalizacja obszarów planu na tle gminy Oborniki Śląskie

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Obszar nr 1 – obejmuje obszar działki nr 8/1 w obrębie geodezyjnym Jary (centralny obszar gminy). Działka zlokalizowana jest przy drodze gminnej nr 102520D, która w odległości ok. 1 km na w kierunku północnym dochodzi do drogi wojewódzkiej nr 340.

Obszar nr 2 – obejmuje obszar działek nr 192/12, 192/13, 192/17, 192/18, 192/19, 192/20, 192/21, 192/22 i 192/23 w obrębie geodezyjnym Lubnów. Obszar zlokalizowany jest w sąsiedztwie drogi powiatowej nr 1360D. Niecałe 2 km na

wschód od obszaru biegnie linia kolejowa nr 271 oraz ok 2,4 km droga wojewódzka nr 342.

Obszar nr 3 – obszar zlokalizowany w północnych krańcach gminy. Obejmuje obszar działek nr 23/8, 23/10, 23/11, 23/12, 23/13 i 23/17 w obrębie geodezyjnym Osolin. Obszar zlokalizowany jest w odległości ok. 760 m na zachód od linii kolejowej.

Obszar nr 4 – obejmuje obszar działek nr 697/26 i 697/27 w obrębie geodezyjnym Pęgów. Obszar zlokalizowany jest w odległości ok. 100 m na wschód od drogi powiatowej 1363D. Stosunkowo blisko od obszaru przebiega również linia kolejowa (ok. 300-400 m na wschód od obszaru) oraz droga wojewódzka nr 342 (ok. 650 m na wschód od obszaru).

Obszar nr 5 – obejmuje obszar działek nr 293/43, 293/46, 293/47, 293/48, 293/50 i 788 w obrębie geodezyjnym Pęgów. Obszar zlokalizowany jest przy drodze wojewódzkiej nr 342. W niedalekiej odległości (ok. 300 m na zachód od obszaru) przebiega linia kolejowa nr 271.

Obszar nr 6 – obejmuje obszar działki nr 1/1 w obrębie geodezyjnym Pęgów. Ok. 1,1 km na wschód od obszaru biegnie linia kolejowa nr 271 oraz ok 1,8 km droga wojewódzka nr 342.

Obszar nr 7 – obszar zlokalizowany w centrum miejscowości Siemianice. Obejmuje obszar działki nr 245 w obrębie geodezyjnym Siemianice. Obszar zlokalizowany jest w niedalekiej odległości od drogi powiatowej nr 1360D, które przebiega niecałe 100 m na wschód od obszaru.

Obszar nr 8 – obszar zlokalizowany w południowej części gminy. Obejmuje obszar działki nr 347/2 w obrębie geodezyjnym Uraz. Obszar zlokalizowany jest w sąsiedztwie drogi powiatowej nr 341 oraz w odległości ok. 360 m od drogi powiatowej nr 1358D. Niecałe 200 m na południe od obszaru przebiega główna rzeka regionu – Odra.

Obszar nr 9 – obejmuje obszar działek nr 138/3, 138/4, 138/5 w obrębie geodezyjnym Wielka Lipa-Osola. Obszar zlokalizowany jest przy drodze powiatowej nr 1358D.

Obszar nr 10 – obejmuje obszar działek nr 237/4 i 239/4 w obrębie geodezyjnym Wilczyn. Obszar zlokalizowany jest przy drogi powiatowej nr 1364D.

5.2. Rzeźba terenu

Teren gminy Oborniki Śląskie to w południowych rejonach obszar nizinny, który łagodnie wznosi się w kierunku północno-wschodnim. Północno-wschodnia część gminy natomiast Wzgórza Trzebnickie, które charakteryzuje urozmaicona rzeźba terenu. W związku z tym różnice wysokości terenu w gminie są duże i dochodzą nawet do 144 m – od ok. 104 m. n.p.m. w dolinie Odry do ok. 248,0 m. n.p.m. w rejonie Wzgórz Trzebnickich.

Tereny sporządzanego planu stanowią tereny stosunkowo płaskie. Ich rzędne wysokościowe uzależnione są od lokalizacji. Najniżej położony jest obszar w miejscowości Uraz, ze względu na położenie nad Odrą. Teren ten położony jest na wysokości ok. 111 m. n.p.m.

Najwyżej położone są północne tereny gminy, a zatem obszary zlokalizowane w miejscowości Siemianice (ok. 208 m n.p.m.) i Wielka Lipa-Osole (ok. 198 m n.p.m.).

5.3. Budowa geologiczna

Obszar gminy położony jest w obrębie strefy przejściowej pomiędzy Blokiem Przedsudeckim a Monokliną Przedsudecką. W budowie geologicznej obszaru występują lite skały osadowe, przykryte osadami z okresu kenozoiku. Miąższość tych osadów wynosi do 400 m. Powierzchniowo, teren budują osady pochodzące z plejstocenu i holocenu. Budowę geologiczną doliny przepływającej przez teren gminy Odry stanowią piaski i mułki rzeczne. Przeważający udział w budowie geologicznej obszaru gminy Oborniki Śląskie mają piaski, żwir i gliny lodowcowe pochodzenia plejstoceniowego. W kilku miejscach występują w postaci moren czołowych. Teren na północ od doliny Odry wyraźnie wyróżnia się w postaci moreny czołowej Wzgórz Trzebnickich. W ich obrębie występują lessy (okolice Przecławic, Kowali i Borkowic).

Na obszarze opracowania mpzp nie występują złoża kopalin, obszary i tereny górnicze. Struktura geologiczna obszaru opracowania i ukształtowanie jego powierzchni wykluczają występowanie niekorzystnych zjawisk w postaci osuwisk lub ruchów masowych.

5.3. Warunki klimatyczne

Obszar gminy znajduje się w jednej z najcieplejszych dzielnic klimatycznych kraju — dzielnicy wrocławskiej — obejmującej swoim zasięgiem Nizinę Śląską. Średnie temperatury roczne wynoszą tu 8,5°C, suma rocznych opadów zawiera się w przedziale 500-600 mm, a pokrywa śnieżna utrzymuje się 50-60 dni. Okres wegetacyjny jest długi i wynosi 225 dni. Nieco inny klimat występuje w obrębie Wzgórz Trzebnickich, wchodzących w skład dzielnicy łódzkiej. Średnioroczna temperatura powietrza wynosi tu 7,6°C, suma rocznych opadów około 600 mm. Czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 60-75 dni, a okres wegetacyjny trwa 210-220 dni. Średnia prędkość wiatru wynosi 3,3 m/s. Dominują wiatry zachodnie i północno-wschodnie.

Obszary objęte projektem planu – nie wyróżniają się innymi cechami niż opisane wcześniej dla regionu i gminy Oborniki Śląskie. Na niektórych obszarach mpzp lub w ich sąsiedztwie występują tereny leśne oraz przepływające nieopodal rzeki, co ma wpływ na lokalne warunki termiczne i wilgotnościowe.

5.4. Wody powierzchniowe

Obszar gminy Oborniki Śląskie należy dorzecza Odry oraz jej dopływów. Odra stanowi południową granicę gminy na odcinku około 11,5 km. Odra jest rzeką żeglowną na całej długości gminy. Jest uregulowana a jej koryto częściowo przekształcone technicznie narzutem kamienia i ostrogami. Przepływ wody w rzece jest zaburzony już na wyższych odcinkach. Powodowane jest to regulowanym przepływem wody z dużych zbiorników retencyjnych, budową kanałów żeglownych, budową jazów i śluz na korycie.

Ponadto przez gminę przepływają jeszcze 3 rzeki - Ława, Młynówka, Strużnia. Rzeka Ława, której źródła znajdują się na południowy-wschód od Trzebnicy w okolicy Raszowa, wpływa na teren gminy Oborniki Śląskie w rejonie Zajączkowa, wpadając do Odry na południowy-zachód od Kotowic. Rzeka Młynówka, która również ma swoje źródła na terenie gminy Trzebnica, przepływa przez Wilczyn i Gołędzinów, łącząc się z Odrą w Urazie. Kolejną rzeką, która przepływa przez

gminę jest Strużnia. Ma ona swoje źródła na północ od Obornik Śląskich koło miejscowości Morzęcin Wielki i podobnie jak Młynówka łączy się z Odrą w okolicach Urazu.

Bezpośrednio w granicach obszarów objętych mpzp nie występują wody powierzchniowe. W ich sąsiedztwie przepływają jednak rzeki lub rowy melioracyjne:

- w odległości ok. 120 m na wschód od obszaru w obrębie Jary (zał. 1 do mpzp) przepływa ciek Strużnia, będący dopływem Odry.
- tuż za północną granicą obszaru w obrębie Lubnów (zał. 2 do mpzp) przebiega rów melioracyjny, kierujący wody do Młynówki (dopływu Odry). Sama Młynówka oddalona jest od obszaru planu o ok. 250-400 m. Odra zaś przepływa w odległości ok. 2,7 km na południe od obszaru mpzp.
- na zachód od obszaru w obrębie Osolin (zał. 3 do mpzp) przebiega rów melioracyjny).
- w niedużej odległości (ok. 350 m na południe) od obszaru działek w Pęgowie (zał. 4 do mpzp) przepływa ciek Ślęganina – dopływ Odry.
- w odległości niecałych 100 m na zachód od obszaru w obrębie Wielka Lipa - Osole (zał. 9 mpzp) swój początek bierze ciek Jodłówka – dopływ Odry.
- obszar w obrębie Wilczyn (zał. 10 do mpzp) zlokalizowany jest ok. 180 m od Młynówki. W sąsiedztwie (w odległości ok. 150 m) od obszaru znajdują się również dwa stawy rybne o funkcji hodowlanej i rekreacyjnej.

Na terenie gminy Oborniki Śląskie południowa i południowo – zachodnia część gminy leżąca w dolinach Odry i Widawy narażona jest na niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi. W 1997 roku miała miejsce powódź, która objęła miejscowości: Paniowice, Kotowice oraz Uraz wraz z przysiółkami Raków i Niziny. Obecnie, na całej długości gminy Oborniki Śląskie, Odra jest obudowana wałami przeciwpowodziowymi.

Strefa doliny Odry związana jest z występowaniem namulów piaszczystych i piaszczystych tarasów zalewowych. Obszar ten jest objęty strefą zalewów powodziowych.

Żaden z obszarów objętych sporządzanym mpzp (również zlokalizowany najbliżej rzeki Obszar w obrębie Uraz) nie jest zlokalizowany w wyznaczonych na mapach powodziowych - obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Analizowane obszary nie są również objęte zasięgiem mapy terenów zagrożenia powodziowego oraz mapy terenów ryzyka powodziowego.

Obszary mpzp zlokalizowane są w zasięgu następujących Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:

PLRW600021137579 „Odra od granic Wrocławia do Wałów Śląskich” – obszary w obrębie Pęgów i Uraz,

PLRW6000171374 „Lubinówka” – obszar w obrębie Lubnów i Wilczyn,

PLRW60001713752 „Strużnia” – obszar w obrębie Siemianice i Jary,

PLRW60001713756 „Jodłówka” – obszar w obrębie Wielka Lipa-Osole,

PLRW60001714529 „Kępa” – obszar w obrębie Osolin,

PLRW60001713729 „Ława” – wschodnie część jednego z obszarów w Pęgowie (Zał. 5. do mpzp).

Celem środowiskowym dla JCWP rzek, wód przejściowych i przybrzeżnych w zakresie elementów hydromorfologicznych jest osiągnięcie dobrego stanu wód (II klasa). W przypadku monitorowanych JCWP, które zgodnie z wynikami oceny stanu przeprowadzonej przez GIOŚ osiągają bardzo dobry stan ekologiczny, celem środowiskowym jest utrzymanie tego stanu – a więc I klasy jakości wód.

Według aktualnego *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* wszystkie z powyżej wymienionych jednostek są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Sporządzany miejscowy plan nie wpłynie na stan analizowanych JCWP.

5.5. Wody podziemne

W rejonie gminy Oborniki Śląskie występują cztery piętra wodonośne:

- czwartorzędowe,
- trzeciorzędowe,
- triasowe (poziom wapienia muszlowego i pstrego piaskowca)
- permskie (poziom cechsztynu środkowego i czerwonego spągowca).

Prawdopodobnie niewielkie ilości wód podziemnych występują również w szczelinach skał krystalicznych wieku staropaleozoicznego i proterozoicznego. Wśród wymienionych pięter charakter użytkowy mają tylko serie kenozoiczne: czwartorzędowe i trzeciorzędowe. Serie podkenozoiczne nie mogą być uważane za poziomy użytkowe ze względu na bardzo złą jakość wody i głębokie zaleganie horyzontów wodnych, a w przypadku utworów starszych od wapienia muszlowego także z powodu małej zasobności.

Czwartorzędowe piętro wodonośne zbudowane jest z holoceniskich i plejstoceniskich piasków i żwirów tarasów rzecznych w dolinie Odry i lokalnie w dolinach mniejszych cieków oraz z plejstoceniskich osadów wodnolodowcowych na wysoczyźnie morenowej i Wzgórzach Trzebnickich. Najczęściej jest to jedna warstwa wodonośna, lokalnie kilka warstw. Zasilanie piętra odbywa się głównie przez wody opadowe a odpływ wód podziemnych w kierunku Odry.

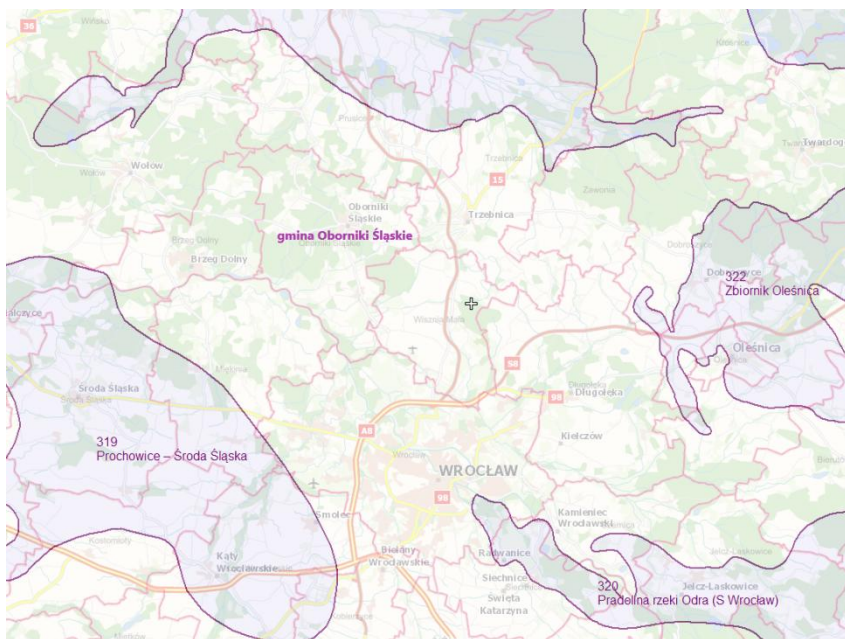
Trzeciorzędowe piętro wodonośne charakteryzuje się ciągłym rozprzestrzenieniem i znaczną miąższością, od kilkunastu do ponad 40 m. Piętro trzeciorzędowe składa się z wielu warstw i soczewek piaszczystych, piaszczysto-pylastych i piaszczysto-żwirowych zalegających na zróżnicowanych głębokościach (od kilku do 200 m), przetawionych ciągłymi seriami łtów i mułków. W rejonie Wzgórz Trzebnickich i ich przedpola warstwy trzeciorzędowe uległy zaburzeniom glaciektonicznym, nasunięciom i wycisnięciom, co znacznie skomplikowało warunki hydrogeologiczne. Warstwy piaszczyste zostały porożrywane, odcięte od obszarów zasilania i w związku z tym są często mało zasobne lub bezwodne.

Płytsze warstwy wodonośne pozostają często w kontakcie hydraulicznym (bezpośrednim lub pośrednim) z czwartorzędowym piętrem wodonośnym. Piętro trzeciorzędowe zasilane jest od góry opadami atmosferycznymi w rejonie wychodni i poprzez przykrywające go utwory czwartorzędowe oraz

prawdopodobnie od dołu poprzez ascenzję wód z poziomów podkenozoicznych. Odpływ wód podziemnych odbywa się w kierunku Odry.

Stratygraficznie utwory przepuszczalne tworzą dwa poziomy wodonośne: plioceński i mioceni. Żwiry i piaski poziomu plioceńskiego mają ograniczony zasięg, występują płacami na południe i północ od doliny Odry. Zawierają często domieszki ilitów i pyłów.

Gmina Oborniki Śląskie położona jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Położenie obszaru gminy względem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych
Źródło: <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>

Przeważająca część gminy znajduje się na obszarze jednolitej części wód podziemnych o nr GW600095. Jedynie północne rejony gminy należą do jednolitej części wód podziemnych o nr GW600079.

W ramach JCWPd-79 położony jest jedynie obszar planu w obrębie Osolin. Pozostałe obszary objęte mpzp położone są w zasięgu JCWPd-95.

Główne cele środowiskowe zawarte w planie gospodarowania wodami, które muszą być realizowane dla JCWPd to:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych.

Według aktualnego Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły JCWPd o numerze GW200095 (do której należy większość z analizowanych obszarów) jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Jej stan ilościowy jest dobry, jednak stan chemiczny oceniono jako słaby. W związku z tym jej ogólny stan również oceniono jako słaby.

JCWPD-79, do której należy obszar zlokalizowany w północnej części gminy posiada dobry stan chemiczny i ilościowy. Jednostka nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. W związku z tym celem środowiskowym dla jednostki jest ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem.

Sporządzany miejscowy plan nie wpłynie na stan analizowanych JCWPd.

W granicach objętego planem obszaru w obrębie Siemianice, występuje udokumentowane ujęcie wody.

5.6. Gleby

Udział powierzchniowy poszczególnych rodzajów gleb w gminie Oborniki Śląskie:

- pseudobelice – 38%,
- brunatne właściwe i kwaśne – 33%.
- mady – 25%, czarne ziemie właściwe i zdegradowane oraz organiczne na podłożu mineralnym – 4%.

Biorąc pod uwagę rodzaj skały macierzystej, na obszarze gminy zdecydowanie przeważają gleby wytworzone z piasków słabo gliniastych zalegających na piaskach luźnych oraz piasków gliniastych całkowitych i niecałkowitych, zalegających na różnych podłożach. Pod względem przydatności rolniczej, gleby te prawie w całości zostały zaliczone do kompleksów żytnich, stanowiąc łącznie 55% powierzchni wszystkich użytków rolnych. Kolejną pozycję pod względem składu mechanicznego zajmują gleby wytworzone z glin, które zajmują 25% powierzchni gruntów rolnych. Pozostałe gleby są wytworzone z pyłów ilastych i utworów lessowatych zalegających na różnych podłożach, a pod względem przydatności rolniczej zostały zaliczone do kompleksu pszennego dobrego.

Najsilniejsze uwilgotnienie wykazują gleby położone w sąsiedztwie cieków wodnych, nadające się głównie na użytki zielone.

W skali całej gminy pod względem powierzchni, w gruntach ornych dominują gleby III i IV klasy bonitacyjnej (łącznie 63,3 %) natomiast w odniesieniu do łąk i pastwisk - to największy areal zajmują grunty IV klasy (50,3 %). Grunty V klasy zajmują 14,3 % (grunty orne) i 24,0 % (użytki zielone) powierzchni. Użytki rolne pozostałych klas w ogólnym bilansie odgrywają znaczenie marginalne - ich udział nie przekracza kilku lub kilkunastu punktów procentowych.

Obszary opracowania w większości pokrywają gleby należące do klas bonitacyjnych IVa, IVb, V i VI. Na obszarze w obrębie Siemianice (Załącznik nr 7 do mpzp) występują niewielkie powierzchnie III klasy bonitacyjnej. Gleby dobrej jakości występują również w ramach terenu w obrębie Wielka Lipa-Osole (załącznik nr 9 do mpzp), gdzie również zidentyfikowano gleby III klasy bonitacyjnej, ale także gleby należące do klasy II.

Gleby II i III klasy bonitacyjnej podlegają ochronie na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Ich przeznaczenie na cele nierolnicze wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Tereny te uzyskały zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze we wcześniejszych procedurach planistycznych.

5.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Flora

Gminę Oborniki Śląskie charakteryzuje wysoka lesistość. Lasy stanowią 34,8% powierzchni ogólnej gminy. Do największych kompleksów leśnych należą tereny Lasów Rościławskich, Lasy Wilczyńskie a także kompleksy leśne wokół miejscowości Jary, Malin, Niziny i Wielka Lipa. Największy obszar stanowią sztuczne monokultury świerka i sosny porastające szczególnie środkowe i północne kompleksy leśne wokół miejscowości Uraz, Niziny, Jary, Rościławice, wschodnie tereny od miasta Oborniki Śląskie, bory na południe od Wilczyna i na wschód od wsi Gołędzinów. Na obszarach monokultur istnieją liczne enklawy innych drzewostanów, głównie dębowych, klonowych i bukowych o różnym stopniu naturalności.

W dużej mierze tereny charakteryzuje niska bioróżnorodność pomimo tak wielkiego zalesienia. W większości drzewostany cechuje intensywna gospodarka leśna, której oznakami jest duża liczba rębni o sporej wielkości gniazdach, sięgających 1-1,5 ha. W lasach na zachód od Obornik liczba rębni jest szczególnie widoczna i odczuwalna. Powstają tam liczne mieszanki nasadzeń nieuwzględniających potencjalnej roślinności naturalnej. Zależnie od pododdziału sadi się sosny, świerki, dęby, buki a także olchy, modrzewie i brzozy. Roślinność w większości miejsc cechuje niska bioróżnorodność ograniczająca się do pospolitych gatunków wytrzymałych na intensywną gospodarkę leśną, takich jak borówka czarna, orlica, nerecznica, skrzypy oraz liczne trawy i jeżyny.

W przeciwieństwie do roślin, na terenie obornickich lasów dobrze mają się liczne gatunki grzybów, którym w większości nie przeszkadza monokultura i intensywna rębnia.

Obszary leśne w gminie składają się głównie z borów mieszanych świeżych (*Pino – Quercetum fagetosum*). W drzewostanie mamy równorzędny udział gatunków szpilkowych i liściastych, z przewagą sosny zwyczajnej i dębu szypułkowego. W niektórych miejscach rosną jodły pospolite. W bujnej warstwie krzewów rośnie leszczyna pospolita, a także jarzębina pospolita, brzoza brodawkowata i będąca pod częściową ochroną kruszyna pospolita. W runie spotykamy także częściowo chronioną konwalię majową, wężymord niski, pomocnika baldaszkowego, a w niektórych miejscach - jarzmiankę większą.

W południowej części gminy można spotkać lasy wilgotne, a nad Odrą - fragmenty łągowych lasów wiązowo-jesionowych (*F/car/o Ulmetum campesins*). Drzewostan składa się z jesionu wyniosłego, wiązu pospolitego i dębu szypułkowego, a domieszkę tworzy olsza czarna. W tym zbiorowisku można spotkać także klon polny. W runie rosną, będące pod ochroną: śnieżyczka przebiśnieg i śnieżyca wiosenna.

Nad ciekami wodnymi występują łąkowe użytki zielone. Są to okresowo wilgotne, mezo- i eutroficzne łąki z rzędu *Molinietalia*. Rosną na nich: trzęślica modra, śmiątek darniowy, 4 gatunki ostrożeń - warzywny, łąkowy, siwy i błotny, wiązówka błotna, a także chroniony goździk pyszny. Zbiorowiska chwastów polnych należą do *Aphano-Matricahetum* odmiana *typicum* lub *veronicetorum*. W pierwszym przypadku dominującymi gatunkami są: miotła zbożowa, chaber bławatek, ostrożeń polny i rdest powojowy. W drugim przypadku miotłę zastępuje owies głuchy, a towarzyszą jej: przytulia czepna, gwiazdnica pospolita, maruna bezwonna, przetacznik, mak polny i chwastnica jednostronna.

Roślinność obszarów objętych mpzp w miejscach istniejącej zabudowy to przede wszystkim zieleń towarzysząca zabudowie, na którą składają się głównie krzewy i drzewa ozdobne, a także częściowo drzewa owocowe (dot. obszaru w obrębie Wielka Lipa-Osole oraz obszaru w obrębie Uraz, gdzie zabudowa występuje w południowej części działki). Tereny położone w Siemianicach oraz w Pęgowie (zał. nr 5 do mpzp) stanowią obszary silnie zurbanizowane, całkowicie pozbawione szaty roślinnej. Tereny funkcjonujące obecnie jako tereny rolnicze (obszary w obrębach Jary, Lubnów, Pęgów - zał. nr 6 do mpzp) charakteryzują gatunki związane z okresową uprawą oraz towarzyszące im rośliny segetalne (inaczej chwasty polne, np. *chaber bławatek*, *ostrożnik polny*, *gwiazdnica pospolita*, *mak polny* itp.). Część terenów (częściowo obszar w obrębie Jary oraz północna część działki w obrębie Uraz) porasta zieleń charakterystyczna dla terenów łąk i pastwisk, a mianowicie roślinność trawiasta, bez zieleni wysokiej. Tereny trawiaste wraz z grupami zadrzewień i zakrzaczeń występują w ramach terenu w obrębie Osolin. Obszar w miejscowości Wilczyn cechuje występowanie gęstej, wysokiej zieleni leśnej o głównych gatunkach sosny i brzozy. Obszar w Pęgowie – zał. nr 4 do mpzp stanowi teren rolny zadrzewiony.

Fauna

Zróznicowanie obszaru gminy Oborniki Śląskie pod względem budowy geologicznej, ukształtowania powierzchni oraz szaty roślinnej decyduje również o bogactwie i różnorodności fauny, w tym występowaniu gatunków rzadkich i zagrożonych wyginięciem. Poza pospolitymi gatunkami zwierząt, występuje tu wiele gatunków chronionych i rzadkich w skali całego kraju.

Tereny zalesione w gminie, mimo niewielkiej liczby śródleśnych cieków i zbiorników wodnych stwarzają dogodne warunki dla rozwoju siedlisk płazów i gadów. Na tych terenach występują następujące gatunki płazów: *traszka zwyczajna*, *traszka grzebieniasta*, *żaba moczarowa*, *żaba trawna*, *żaba wodna*, *żaba jeziorkowa*, *ropucha szara*, *grzebiuszka ziemna*, *kumak nizinny* oraz następujących gatunków gadów: *jaszczurka żyworodna*, *jaszczurka zwinka*, *padalec zwyczajny*, *zaskroniec zwyczajny*, *żmija zygzakowata*. W rejonie doliny Odry, w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki stwierdzono występowanie płazów takich jak: *traszka zwyczajna*, *traszka grzebieniasta*, *żaba moczarowa*, *żaba jeziorkowa*, *żaba wodna*, *ropucha szara*, *rzekotka drzewna*, *kumak nizinny* oraz gadów takich jak: *jaszczurka zwinka* i *zaskroniec zwyczajny*. Stosunkowo ubogie w siedliska płazów i gadów są południowo-wschodnie obszary gminy, gdzie teren pozbawiony jest większych terenów zadrzewionych, zaś przeważające powierzchnie zajmowane są przez pola uprawne. Są to okolice wsi Pęgów, Golędzinów, Zajęczków, Paniowice. Wśród płazów spotkać tu można *traszkę zwyczajną*, *żabę wodną*, *ropuchę szarą* oraz *kumaka nizinnego*, natomiast wśród gadów *jaszczurkę zwinkę* i *zaskronca zwyczajnego*.

Zróznicowana rzeźba terenu w gminie decyduje o wysokiej różnorodności biologicznej wśród ptaków. Najbardziej atrakcyjne pod względem ornitologicznym są tereny położone nad Odrą, zarówno sama rzeka jak i jej starorzecza, łąki, tereny zabagnione, rowy melioracyjne oraz porastające jej dolinę grądy. W lasach o charakterze łąkowym stwierdzono występowanie stanowiska *trzmiełojada*, *kani czarnej* oraz *muchotłówki białoszyjej*. Starorzecza Odry są

jednym z bardzo niewielu siedlisk ptaków związanych ze środowiskiem wodnym. Część gatunków wystąpiła wyłącznie na terenach nadodrzańskich. Należy do nich *łabędź niemy*, *wodnik*, *bekas* i *dziwonია*. Większość gatunków natomiast osiągnęła dość wysokie zagęszczenia w stosunku do podobnych terenów na pozostałym obszarze gminy. Odmienne gatunki występują na terenach Wzgórz Trzebnickich, obejmujących północne rejony gminy. Tereny te charakteryzuje gniazdowanie *siniaka* (mimo znikomej ilości buka, typowego do gniazdowania tego gatunku) oraz *jastrzębia*. Najmniej gatunków ptaków stwierdzono w krajobrazie rolniczym gminy, szczególnie na pozbawionych wody powierzchniowych terenów Wzgórz Trzebnickich.

Wysoka lesistość oraz zróżnicowanie terenu gminy sprzyja również występowaniu nietoperzy. Dotychczas na obszarze Obornik Śląskich zidentyfikowano 6 gatunków nietoperzy, tj.: *nocek duży*, *gacek brunatny*, *mroczek późny*, *nocek rudy* oraz *karlik malutki*.

Różnorodność krajobrazów i ekosystemów powoduje, że miejscową faunę ssaków reprezentują przedstawiciele następujących rzędów: owadożerne (*jeź*, *ryjówka aksamitna*, *ryjówka malutka*, *kret*, *ręsorek rzeczek*, *zębiełek karliczek*) oraz drapieżne (*kuna domowa*, *gronostaj*, *łasica łaska*, *popielica*).

Ze względu na położenie w sąsiedztwie istniejącej i funkcjonujących już zabudowy, na terenach opracowania mogą pojawiać się synantropijne gatunki wyżej wymienionych zwierząt, m.in. pospolite gatunki ptaków: wróble, szpaki, kawki, sikorki, synogarlice, kaczkі, a także bażanty, kuropatwy w zaroślach oraz zwierzęta leśne, takie jak wiewiórki, jeże, zające, kuny leśne, sarny, dziki i lisy w lasach i na polach. Wśród gadów można spotkać m.in. jaszczurkę zwinkę i zaskrońca zwyczajnego).

Powiązania przyrodnicze

Korytarze ekologiczne nie są w Polsce objęte ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, nie są więc obszarami chronionymi. Jednak cele ochrony przyrody są realizowane m. in. przez opracowywanie szlaków migracyjnych gatunków chronionych. Korytarze ekologiczne (migracyjne) należy zatem uznać za ważne narzędzie wspomagające ochronę przyrody w naszym kraju.

Głównym celem sieci korytarzy migracyjnych (ekologicznych) jest przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych, umożliwienie migracji zwierząt i roślin w skali kraju i Europy oraz ochrona i odbudowa różnorodności biologicznej zarówno na obszarach Natura 2000, jak i innych terenach o dużej wartości przyrodniczej.

Wyróżniono dwa typy korytarzy ekologicznych tj. korytarze główne o znaczeniu międzynarodowym oraz uzupełniające o znaczeniu krajowym.

W sieć korytarzy ekologicznych włączony jest zachodni oraz środkowy obszar gminy Oborniki Śląskie. Jest on włączony w zasięg Korytarza Południowo-Centralnego o nazwie Wzgórz Trzebnickie (KPdC-18B). Południowy obszar gminy, ze względu na położenie w dolinie Odry należy do Korytarza Południowo-Centralnego Dolina Odry Środkowej (KPdC-19A).

Poza siecią międzynarodowych i krajowych korytarzy ekologicznych należy zwrócić uwagę również na lokalne ciągi ekologiczne i powiązania przyrodnicze. W skali lokalnej są to pasy zadrzewień i zakrzewień oraz małe niezagospodarowane potoki łączące ze sobą oddalone, nie więcej jak o kilka kilometrów, lasy. System lokalnych korytarzy ekologicznych na analizowanych terenach oraz w ich otoczeniu składa się z otwartych terenów rolniczych, w tym częściowo zadrzewionych, terenów leśnych, dolin niewielkich rzek (dopływów Odry) oraz wzdłuż rowów melioracyjnych. Poprzez te tereny obszary mpzp łączą się z większymi korytarzami sieci krajowej oraz z obszarami spełniającymi funkcje przyrodnicze, w tym stanowiącymi formy ochrony przyrody.

Ochrona gatunkowa

Na terenie gminy Oborniki Śląskie stwierdzono występowanie 19 gatunków roślin chronionych całkowicie i 8 chronionych częściowo występujących na 153 stanowiskach. Najcenniejsze i najrzadsze gatunki występują na terenie zbiorowisk leśnych. Szczególną ich koncentrację stwierdzono w trójkącie wyznaczonym przez Oborniki Śląskie, Wielką Lipę i Osolę. Spotkać tu można m.in. cztery gatunki storczyków: *gnieźnik leśny*, *kruszyk szerokolistny*, *listera jajowata* i *podkolan biały*. Towarzyszą im: *marzanka wonna*, *paprotka zwyczajna*, *konwalia majowa*, *gruszyca mniejsza* oraz wprowadzone niechronione, ale rzadkie – *gruszyca okrągłolistna*, *dzwonek brzoskwiniolistny*. Bardzo pospolitą rośliną jest tu także chroniony *wiciokrzew pomorski*. Gatunek ten całkowicie zadomowiony jest bardzo ekspansywny i porasta drzewa i krzewy, a okazy młodociane tworzą duże płaty na dnie lasu. We wschodniej części gminy na uwagę zasługuje stanowisko *śnieżyczki wiosennej* położone na północ od Paniowic, w starym lesie podworskim o charakterze grądowym. W tym samym kompleksie leśnym znajduje się też stanowisko *śnieżyczki przebiśniegu*.

Osobne zagadnienie stanowi ochrona stanowisk *storczyka szerokolistnego*. Większe populacje tego gatunku występują na północ od Pęgowa oraz w północnych i północno – zachodnich rejonach gminy, niżej położonych i wilgotniejszych: na północ i północny zachód od Osolina i na północ od bagna. Gatunek ten przywiązany jest do zbiorowisk łąkowych i zaroślowych na siedliskach podmokłych. Jego ochrona powinna polegać na zapobieganiu nadmiernemu osuszaniu terenu przez nie zawsze konieczną meliorację.

Chronione gatunki zwierząt zostały omówione w punkcie opisującym faunę terenów gminy.

Bezpośrednio w granicach obszarów objętych mpzp nie stwierdzono występowania siedlisk chronionych gatunków. Z uwagi jednak na występowanie ich na obszarze gminy oraz naturalne migracje gatunków poprzez sieci powiązań przyrodniczych, stwierdza się, iż na analizowanych terenach (objętych mpzp) mogą pojawiać chronione gatunki bezkręgowców, chronione siedliska przyrodnicze, chronione gatunki grzybów, roślin, ryb, płazów w rozumieniu następujących przepisów:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000,

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- Dyrektywę Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków.

5.8.Dziedzictwo i zasoby kulturowe

Część obszarów objętych sporządzanym mpzp (zał. 1 do mpzp – Jary, zał.2 do mpzp – Lubnów, zał. 3 do mpzp – Osolin, zał. 4 do mpzp – Pęgów, zał. 7 do mpzp - Siemianice, zał. 8 do mpzp - Uraz, zał. 10 do mpzp - Wilczyn) zlokalizowana jest w strefie historycznych układów ruralistycznych wsi.

Ponadto na terenie obszaru w obrębie Lubnów znajduje się stanowisko archeologiczne 3/79/76-27, w których odkryto ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego i późnośredniowiecznego. Obszary w obrębach Lubnów, Siemianice i Wielka Lipa-Osole zlokalizowane są w sąsiedztwie stanowisk archeologicznych – w strefie ochrony stanowisk.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PLANU

W sporządzanym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, część terenów przeznaczonych do sytuowania nowej zabudowy wskazano w obszarach, dotychczas niezainwestowanych. Przeznaczenie terenu zgodne jest z zapisami zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zmiany te stanowią niewielki zasięg, obejmując powierzchnie pojedynczych działek ewidencyjnych.

Brak planu nie skutkowałby pogorszeniem się stanu środowiska na danym obszarze. Ustalenia zawarte w planie regulują kwestie ochronne związane z ochroną środowiska. Brak ustaleń dotyczących elementów przyrodniczych, krajobrazowych, o których mowa w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym mogłoby powodować brak respektowania m.in. zapisów dot. ochrony elementów środowiska przy realizacji infrastruktury technicznej na tych terenach.

Przy założeniu braku realizacji ustaleń sporządzanego planu miejscowego należy przyjąć, iż stan środowiska, krajobrazu, istniejących ekosystemów itp. na obszarze objętym opracowaniem będzie ulegał wprawdzie powolnemu, ale postępującemu pogorszeniu.

7. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

7.1. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych

Wody powierzchniowe

Głównym powodem zanieczyszczenia wód powierzchniowych jest działalność antropogeniczna na terenie zlewni. W największym stopniu przyczynia się do tego rolnictwo. Na terenie gminy Oborniki Śląskie zagrożenie dla jakości i zasobów wód niesie za sobą przede wszystkim emisja ścieków komunalnych, odprowadzanie ścieków nieoczyszczonych (lub niedostatecznie oczyszczonych) oraz spływ powierzchniowy substancji biogennych z pól uprawnych i nieodpowiednio składowanych nawozów naturalnych.

Istotnym problem w gminie Oborniki Śląskie jest niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich. Rozproszenie zabudowy mieszkaniowej na obszarze gminy sprawia, że budowa zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej często staje się nieekonomiczna. W 2020 r. z sieci kanalizacyjnej w gminie Oborniki Śląskie korzystało 43,4% mieszkańców. Na obszarach wiejskich gminy jedynie 6,8%.

Pozostali mieszkańcy korzystają ze zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz z przydomowych oczyszczalni ścieków. Rozwiązania takie często są nieszczelne, przez co korzystanie z nich grozi skażeniem bakteriologicznym gleby oraz wód gruntowych. Nieczystości pochłaniane przez grunty są wchłaniane wraz z wodą przez rośliny, a szkodliwe związki rozprzestrzeniają się na większe odległości, zagrażając również skażeniu wód podziemnych. Przydomowe oczyszczalnie ścieków również mogą być źródłem zanieczyszczenia, ponieważ w przypadku niedostatecznego oczyszczenia ścieków, trafiają one bez kontroli do gruntu. Szacunkowa liczba gospodarstw korzystających ze zbiorników bezodpływowych w 2020 roku wyniosła 2583 sztuki (spośród których 94,4% na obszarach wiejskich gminy). Z przydomowych oczyszczalni zaś korzystało 156 gospodarstw domowych (92,3% z nich na obszarach wiejskich gminy).

Biorąc pod uwagę stopień zwodociągowania gminy, który wynosił w 2020 roku 94,9% (na obszarach wiejskich 91,5%), należy zauważyć, że występuje ogromna dysproporcja w tej kwestii.

Dla potrzeb gospodarki ściekowej na terenie gminy Oborniki Śląskie pracują 3 oczyszczalnie ścieków:

- oczyszczalnia ścieków przy ul. Grunwaldzkiej 41 w Obornikach Śląskich, ze zlewnią ścieków dowożonych wozami asenizacyjnymi; oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna,
- oczyszczalnia ścieków przy ul. Gen. S. Maczka w Obornikach Śląskich; oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna,
- oczyszczalnia ścieków w Kowalach; oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna.

Na obszarze gminy działają również pompownie ścieków, zlokalizowane w Obornikach Śląskich (5 szt.) oraz. Gołędzinowie (3 szt.).

Główna rzeka regionu – Odra, na odcinku przechodzącym przez obszar gminy Oborniki Śląskie prowadzi wody, nieodpowiadające obowiązującym normom klas czystości. Wody te zawierają ponadnormatywną zawartość zawiesin azotu, fosforu

oraz miana soli. Udział ścieków w przepływie średnim niskim wynosi około 10%. Wody Odry nie nadają się do zaopatrzenia ludności w wodę komunalnych.

Obszary mpzp zlokalizowane są w zasięgu następujących Jednolitych Części Wód Powierzchniowych: PLRW600021137579 „Odra od granic Wrocławia do Wałów Śląskich”, PLRW6000171374 „Lubniówka”, PLRW60001713752 „Strużnia”, PLRW60001713756 „Jodłówka”, PLRW60001714529 „Kępa”, oraz PLRW60001713729 „Ława”.

Wśród Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, do których należą obszary, objęte mpzp, JCWP „Odra od granic Wrocławia do Wałów Śląskich”, „Jodłówka” „Lubniówka” oraz „Ława” objęte są Państwowym Monitorowaniem Jakości Wód Powierzchniowych. Pozostałe jednostki są jednostkami niemonitorowanymi, dlatego też w ostatnich latach nie były prowadzone dla nich badania jakości wód.

Poniżej przedstawiono stan jakości wód powierzchniowych monitorowanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, w ramach których zlokalizowane są analizowane obszary. Stan jakości wód określony został na podstawie badań przeprowadzonych w 2016-2019 r.

Dla JCWP „Odra od granic Wrocławia do Wałów Śląskich” (w punkcie kontrolnym Odra - powyżej PCC „Rokita”):

- Klasa elementów biologicznych- IV (wg badań z 2017 r.),
- Klasa elementów hydromorfologicznych – powyżej I (wg badań z 2017 r.),
- Klasa elementów fizykochemicznych – powyżej II (wg badań z 2017 r.),
- Klasa elementów fizykochemicznych (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) – II (wg badań z 2017 r.),
- **KLASA WÓD – IV** (wg badań z 2017 r.),
- **STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY- słaby** (wg badań z 2017 r.),
- **STAN CHEMICZNY- poniżej dobrego** (wg badań z lat 2017-2019),
- **STAN WÓD- zły** (wg badań z lat 2017-2019).

Dla JCWP „Jodłówka” (w punkcie kontrolnym Jodłówka – ujście do Nysy Kłodzkiej):

- Klasa elementów biologicznych- III (wg badań z 2017 r.),
- Klasa elementów hydromorfologicznych – powyżej I (wg badań z 2017 r.),
- Klasa elementów fizykochemicznych – powyżej II (wg badań z 2017 r.),
- Klasa elementów fizykochemicznych (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) – brak danych,
- **KLASA WÓD – III** (wg badań z 2017 r.),
- **STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY- umiarkowany** (wg badań z 2017 r.),
- **STAN CHEMICZNY- brak danych,**
- **STAN WÓD- zły** (wg badań z 2017 r.).

Dla JCWP „Lubniówka” (w punkcie kontrolnym Lubniówka – ujście do Odry m. Uraz):

- Klasa elementów biologicznych- V (wg badań z 2019 r.),
- Klasa elementów hydromorfologicznych – III (wg badań z 2019 r.),
- Klasa elementów fizykochemicznych – powyżej II (wg badań z lat 2016-2019.),

- Klasa elementów fizykochemicznych (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) – II (wg badań z 2019 r.),
- **KLASA WÓD – V** (wg badań z 2019 r.),
- **STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY- zły** (wg badań z 2019 r.),
- **STAN CHEMICZNY-** poniżej dobrego (wg badań z 2019 r.)
- **STAN WÓD- zły** (wg badań z 2019 r.).

Dla JCWP „Ława” (w punkcie kontrolnym Ława – ujście do Odry m. Kotowice):

- Klasa elementów biologicznych- IV (wg badań z 2019 r.),
- Klasa elementów hydromorfologicznych – V (wg badań z 2019 r.),
- Klasa elementów fizykochemicznych – powyżej II (wg badań z 2017 r.),
- Klasa elementów fizykochemicznych (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) – brak danych,
- **KLASA WÓD – IV** (wg badań z lat 2016-2019),
- **STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY- słaby** (wg badań z lat 2016-2019 r.),
- **STAN CHEMICZNY-** brak możliwości klasyfikacji,
- **STAN WÓD- zły** (wg badań z lat 2016-2019).

Ze względu na zły stan wód powierzchniowych wskazane jest podjęcie wszelkich działań mających na względzie ochronę wód, m.in. ustalenie właściwej gospodarki wodno-ściekowej. Ważne jest jak najszybsze skanalizowanie gminy a następnie możliwie natychmiastowe podłączenie wszystkich działek zabudowanych do sieci kanalizacyjnej i likwidacja zbiorników bezodpływowych.

W celu ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami, wprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych musi uwzględniać konieczność zaniechania lub stopniowego eliminowania emisji do wód powierzchniowych substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

Wprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych nie może wpływać na elementy stanu fizykochemicznego i biologicznego wód jednolitej części wód powierzchniowych.

Wprowadzanie ścieków (z wyłączeniem wód opadowych i roztopowych) o stanie gorszym od dobrego wymaga zastosowania najlepszych dostępnych technik gwarantujących minimalizację stężeń substancji zanieczyszczających w ściekach odprowadzanych do tych wód.

Powinno się ograniczać możliwość wprowadzania ścieków z własnego gospodarstwa domowego lub rolnego do ziemi, (w granicach działki stanowiącej własność wprowadzającego, z indywidualnych systemów oczyszczania ścieków), dopuszczając tylko zrzuty z tych systemów, dla których zapewniona jest możliwość kontroli parametrów jakościowych warunkujących możliwość ich odprowadzania.

Wody podziemne

Na jakość wód podziemnych wpływ mają: ścieki surowe lub niedostatecznie oczyszczone wprowadzane do gleby i wody, „dzikie wysypiska” odpadów komunalnych, przecieki z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych „szamb” oraz ich niezgodne z prawem opróżnianie, niewłaściwa gospodarka nawozowa (głównie nawozy naturalne), intensywne nawożenie i stosowanie środków ochrony roślin, rolnicze wykorzystywanie ścieków, niewłaściwie zlokalizowane cmentarze oraz grzebowiska zwłok zwierzęcych, stacje paliw.

Wyjątkowo niski stopień skanalizowanie obszarów wiejskich gminy skutkuje również bezpośrednim zagrożeniem wód podziemnych.

Obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie wód gruntowych i możliwość szybkiego rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń na obszary przyległe związane są z płytkim zaleganiem utworów nieprzepuszczalnych (szybki spływ wód gruntowych po stropie utworów nieprzepuszczalnych). Stan wód wykazuje duży stopień uzależnienia od działalności człowieka.

Wysoka dysproporcja między stopniem rozwoju sieci kanalizacyjnej i wodociągowej powoduje, iż istnieje poważne zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych ściekami odprowadzanymi bezpośrednio do gruntu, infiltrujące do wód podziemnych.

Obszary opracowania położone są w ramach Jednolitej Części Wód Podziemnych o nr PLGW600095 (przeważająca część obszarów objętych mpzp) oraz w ramach Jednolitej Części Wód Podziemnych o nr PLGW600079 (obszar mpzp w miejscowości Osolin).

Ostatnie badanie czystości wód JCWPd-95 było prowadzone w 2021 roku przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy. Żaden z punktów pomiarowo-kontrolnych nie znajdował się w granicach powiatu trzebnickiego (a zatem również na terenie analizowanej gminy). Przeprowadzone badania wykazały w zależności od punktu pomiarowo-kontrolnego II, IV i V klasę czystości wód. Wyniki badań w poszczególnych p-pk są następujące:

- gmina wiejska Kostomłoty (powiat średzki) - uzyskano **IV klasę czystości wód**;
- gmina wiejska Malczyce (powiat średzki) - uzyskano **IV klasę czystości wód**;
- gmina miejsko-wiejska Strzegom (powiat świdnicki) - uzyskano **IV klasę czystości wód**.
- gmina wiejska Udanin (powiat średzki) - uzyskano **II klasę czystości wód**;
- gmina miejsko-wiejska Wołów (powiat wołowski) - uzyskano **V klasę czystości wód**.
- gmina wiejska Miękinia (powiat średzki) - uzyskano **IV klasę czystości wód**;
- gmina miejsko-wiejska Środa Śląska (powiat średzki) - uzyskano **II klasę czystości wód**;

Badanie jakości wód JCWP-79 było prowadzone w 2019 r. Jeden z punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowany był na terenie powiatu trzebnickiego (gm. Trzebnica), a badane w nim wody wykazały III klasę czystości.

Powyższe badania wskazują, że wody podziemne JCWPd, w których zlokalizowana jest gmina Oborniki Śląskie w przeważającym udziale cechują się złym stanem.

7.2. Stan zanieczyszczenia powietrza

Na stan zanieczyszczenia powietrza najczęściej wpływ mają trzy czynniki: emisja powierzchniowa, emisja komunikacyjna oraz warunki meteorologiczne. Głównymi zanieczyszczeniami pochodzącymi z komunikacji są tlenek węgla, tlenek azotu, węglowodory, ołów, pył pochodzenia naturalnego, przemysłowego

i komunikacyjnego. Zanieczyszczenia pyłowe stanowią obecnie jedno z największych zagrożeń dla zdrowia ludności i środowiska.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu dokonuje corocznej oceny jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Monitoring jakości powietrza prowadzony jest z wykorzystaniem sieci stacji pomiarowych rozmieszczonych na terenach miejskich i pozamiejskich województwa dolnośląskiego. Żadna ze stacji nie jest zlokalizowana na terenie miasta i gminy Oborniki Śląskie (najbliższe znajdują się w centrum Wrocławia), w związku z czym brak jest bezpośrednich pomiarów stężeń zanieczyszczeń na obszarze gminy.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim za rok 2020 została wykonana w oparciu o układ stref, określony w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012 poz.914).

Ocenę wykonano według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia oraz kryteriów określonych w celu ochrony roślin.

Według rocznej oceny jakości powietrza przeprowadzonej przez WIOŚ w roku 2020, gmina Oborniki Śląskie zaliczona została do strefy dolnośląskiej. Strefę, scharakteryzowano ze względu na: SO₂, NO₂, PM₁₀, CO, benzen, ołów, arsen, nikiel, kadm i benzo/a/piren.

Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia przedstawiały się następująco:

Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu PM_{2,5}) [źródło: GIOŚ]

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²
3	strefa dolnośląska	PL0204	A	A	A	A	C	C	A	C	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, wszystkie strefy uzyskały klasę D2

²⁾ Dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, wszystkie strefy uzyskały klasę A

Źródło: Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia i roślin, WIOŚ Wrocław

Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony roślin, przedstawiały się następująco:

Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C) [źródło: GIOŚ]

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹
1	strefa dolnośląska	PL0204	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego strefa dolnośląska uzyskała klasę D2

Źródło: Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia i roślin, WIOŚ Wrocław

W strefie dolnośląskiej, do której należą obszary mpzp nie uzyskano przekroczeń poszczególnych zanieczyszczeń w odniesieniu do celu ochrony roślin. W kwestii ochrony zdrowia ludzi, pomiary wskazały przekroczenia dopuszczalnych wartości ozonu oraz pyłu zawieszonego PM10, arsenu oraz benzo(a)pirenu.

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2020 stwierdzono potrzebę realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi.

Analiza danych z monitoringu jakości powietrza prowadzonego w latach 2010-2020 wskazuje jednak na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza w województwie dolnośląskim w odniesieniu do większości mierzonych zanieczyszczeń.

Główną przyczyną zanieczyszczenia powietrza w gminie Oborniki Śląskie jest emisja liniowa w obrębie dróg wojewódzkich. Zdecydowana większość emisji związanej z transportem na obszarze gminy spowodowana jest przez niezorganizowaną komunikację prywatną oraz ruchem tranzytowym. Liczba osób korzystających z prywatnego transportu samochodowego wciąż wzrasta. Wzrost pojazdów na drogach, zły stan nawierzchni dróg oraz brak obwodnicy Obornik Śląskich, powoduje duże zużycie paliw i bezpośrednio przyczynia się do zwiększonej emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Dodatkowo, na stan powietrza wpływa emisja powierzchniowa, której źródłem jest sektor bytowy, głównie lokalne kotłownie i paleniska domowe. Według danych z 2020 roku, w gminie Oborniki Śląskie z sieci gazowej korzysta 47,7% (na terenach wiejskich gminy jedynie 11,2%). Część mieszkańców gminy ogrzewa domy węglem, co generuje emisję dwutlenku siarki, tlenku azotu, pyłów, sadzy oraz tlenku węgla i węglowodorów aromatycznych. Wzrastające ceny paliw opałowych stwarzają ryzyko spalania w piecach różnego rodzaju odpadów ramach oszczędności. Spalanie odpadów natomiast emituje do atmosfery duże ilości toksycznych zanieczyszczeń.

„Niska emisja” nie przekracza zazwyczaj kilkunastu metrów wysokości. Jej występowanie jest zauważalne na terenach zwartej zabudowy, w których możliwości przewietrzania obszaru są ograniczone. Poza wspomnianymi generatorami niskiej emisji jakimi są budynki mieszkalne podczas procesu ogrzewania, do źródeł niskiej emisji zaliczane są także nieduże zakłady produkcyjne oraz punkty usługowe. Duża ilość emitorów powoduje, że nie jest możliwe objęcie monitoringiem każdego z nich oraz określenie ilości emitowanych przez nie zanieczyszczeń.

W ramach ograniczenia zanieczyszczeń powietrza, których źródłem są indywidualne systemy grzewcze, Sejmik Województwa Dolnośląskiego przyjął *Uchwałę Nr XLI/1407/17 z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa dolnośląskiego, z wyłączeniem Gminy Wrocław i uzdrowisk, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw*. Wskazane w dokumencie zakazy i ograniczenia stosuje się w granicach administracyjnych województwa dolnośląskiego (poza wskazanymi wyjątkami), a zatem również na obszarze gminy Oborniki Śląskie.

Ponadto, na terenie gminy Oborniki Śląskie był realizowany program wymiany źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych, polegający na trwałej likwidacji systemu grzewczego opartego na paliwie węglowym. Zadanie realizowane było na zasadach określonych w *uchwale nr LIII/416/18 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 27 lutego 2018 r.* Gmina podpisała również z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu porozumienie w zakresie realizacji wdrażania *Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”* obejmującego dofinansowanie do wymiany bezklasowych źródeł ciepła na paliwa stałe.

Na obszarach objętych projektem planu występują takie same poziomy zanieczyszczenia powietrza, jak opisane powyżej dla regionu i gminy. Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza na analizowanym terenie jest emisja niska generowana przez indywidualne zaopatrzenie w ciepło oraz emisja liniowa ze źródeł komunikacyjnych. Część obszarów objętych mpzp zlokalizowana jest tuż przy drogach wojewódzkich (m.in. obszar w Pęgowie stanowiący zał. nr 5 do mpzp – DW 342) oraz w niedalekiej od nich odległości (obszar w Pęgowie stanowiący zał. nr 4 do mpzp w oddalony od DW 342 o ok. 650 m). Na jakość powietrza pozostałych obszarów mpzp ma wpływ sąsiedztwo dróg powiatowych, które również cechuje dość wysokie natężenie ruchu pojazdów.

7.3. Zagrożenie hałasem i promieniowaniem elektroenergetycznym

Promieniowanie elektromagnetyczne

Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* zostały wdrożone regulacje dotyczące pól elektromagnetycznych (PEM), które ustawa definiuje jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

Zgodnie z art. 123 ustawy, oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dokonuje się w ramach PMŚ. Wykonanie badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku jest zadaniem Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Ujemny wpływ na stan środowiska i zdrowie ludzi mają urządzenia, które emitują fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci radiofal o częstotliwości od 0,1 do 300 MHz i mikrofal od 300 do 300 000 MHz, umieszczone w środowisku naturalnym. Do głównych, sztucznych źródeł emisji pól elektromagnetycznych stanowiących zagrożenie dla środowiska należą linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV, 220 kV, 400 kV, stacje bazowe telefonii komórkowej, przekaźnikowe stacje radiowe.

Głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego w gminie, są napowietrzne – przesyłowe linie elektroenergetyczne. Przez południowy obszar gminy Oborniki Śląskie w obrębie miejscowości Zajączków i Kotowice przebiegają równolegle do linii 400 kV, linie napowietrzne 110 kV. Innymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego są instalacje radiokomunikacyjne. Na terenie gminy zlokalizowane są stacje bazowe telefonii komórkowej różnych nadawców sygnałów, typu GSM, UMTS i LTE, których transmisja może odbywać się w różnych pasmach częstotliwości.

Badania poziomów pól elektromagnetycznych na terenie gminy Oborniki Śląskie były prowadzone w roku 2020 w miejscowości Raków oraz w Obornikach Śląskich. Wartości natężeń pól elektrycznych w tych punktach wynosiły odpowiednio <0,3 V/m w Rakowie oraz 0,59 V/m w Obornikach Śląskich. Przeprowadzone badania wykazały zatem, że na obszarze gminy Oborniki Śląskie nie występują przekroczenia dopuszczalnych pól elektromagnetycznych.

Na analizowanych terenach, objętych mpzp występują napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15kV.

Ograniczenie uciążliwości promieniowania elektromagnetycznego powinno sprowadzać się do:

- analizy wpływu na środowisko nowych obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne (na etapie wydawania decyzji – współpraca ze Starostwem powiatowym),
- zobowiązaniu inwestorów do pomiarów kontrolnych rzeczywistego rozkładu promieniowania w otoczeniu stacji (lokalizacja nowych obiektów związanych z przebywaniem ludzi).

Prawo ochrony środowiska, prawo budowlane, ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz sanitarne regulują, iż w obrębie promieniowania elektromagnetycznego na terenach przemysłowych pozostawia się „pas ochronny” z ograniczeniami w użytkowaniu (ograniczenia dot. przebywania ludzi) w celu ochrony ludzi i środowiska.

Na obszarze mpzp w miejscowościach Lubnów i Osolin wyznaczono obszar przeznaczony na teren elektroenergetyki, w którym może zostać zlokalizowana stacja transformatorowa SN/nN.

Hałas

Głównym źródłem hałasu na terenie gminy Oborniki Śląskie jest ruch drogowy. Na jakość życia mieszkańców wpływa tranzyt odbywający się głównie drogami wojewódzkimi nr 340 i nr 342, ale również drogami powiatowymi. Przez obszar gminy przebiegają również drogi wojewódzkie nr 341 i 343. Część dróg posiada niedostateczne parametry techniczne (rodzaj nawierzchni, jej szerokość, przebieg), co może skutkować zwiększoną emisją hałasu przez poruszające się po nich pojazdy. Drogi powiatowe i wojewódzkie nie są dostosowane do obecnego natężenia ruchu i wymagają remontów.

Przez środek gminy w kierunku północ-południe przebiega również linia kolejowa nr 271 relacji: Wrocław-Leszno-Poznań. Jako znaczący w skali państwowej szlak komunikacyjny, magistralna linia kolejowa również ma wpływ na warunki akustyczne w gminie. Obecnie brak map akustycznych dla LK271 na analizowanym odcinku.

Uciążliwość hałasowa w gminie dotyczy terenów mieszkaniowych położonych w bliskim sąsiedztwie ruchliwych tras: dróg wojewódzkich oraz linii kolejowej.

Na terenie gminy, w miejscowości Gołędzinów od 2013 roku funkcjonuje lądowisko należące do Obornickiego Klubu Sportów Lotniczych i figurujące w ewidencji lądowiska Urzędu Lotnictwa Cywilnego. Lądowisko Gołędzinów dysponuje dwoma trawiastymi drogami startowymi o długości 400 m i 500 m. Ze względu na niewielką powierzchnię oraz charakter (głównie loty motolotnicze) – lądowisko nie ma znaczącego wpływu na generowanie hałasu w otoczeniu.

Na terenie gminy Oborniki Śląskie niewielki hałas mogą generować również liczne zakłady usługowe funkcjonujące głównie w dziedzinie budownictwa oraz handlu. Zakłady powodują emisję hałasu uciążliwą przede wszystkim dla najbliższego otoczenia i dotyczą najczęściej ograniczonej liczby mieszkańców.

Ochroną akustyczną objęte są tylko określone rodzaje terenów, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, wyróżnione ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (np. tereny zamieszkałe, rekreacyjne, szpitale).

Zgodnie z danymi zawartymi w Programie Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2020 na terenie gminy Oborniki Śląskie w podanych latach nie wyznaczono punktów pomiaru hałasu, przez co struktura ekspozycji na hałas na obszarze gminy nie jest rozpoznana.

Na warunki akustyczne analizowanych terenów objętych mpzp ma wpływ głównie komunikacja. Część analizowanych obszarów położona jest wzdłuż dróg wojewódzkich i powiatowych a część w stosunkowo niedalekiej od nich odległości. Dla terenów w obrębie Pęgów źródłem hałasu komunikacyjnego jest również dość niedalekie położenie od linii kolejowej nr 271 oraz ładowiska Golędzinów.

7.4. Zagrożenie środowiska przez odpady

Lokalnym uregulowaniem prawnym dotyczącym utrzymania czystości i porządku na terenie gminy jest *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Oborniki Śląskie – Uchwała nr XXV/212/20 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 24 września 2020 r.* Dokument określa wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenach nieruchomości oraz użytku publicznego, rodzaje pojemników do gromadzenia odpadów, częstość i zasady wywozu odpadów, obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, a także utrzymujących zwierzęta gospodarskie na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej na terenie gminy.

System gospodarowania odpadami w gminie oparty jest na segregacji z podziałem na frakcje tj.: papier i makulatura, szkło, tworzywa sztuczne (w tym metale oraz opakowania wielomateriałowe), odpady ulegające biodegradacji. Mieszkańcy zobowiązani są do gromadzenia wysegregowanych odpadów w workach oraz gminnych pojemnikach zbiorczych, tzw. gniazdach. Ponadto większe ilości odpadów np. wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe czy zużyte opony, mieszkańcy mogą przewieźć do Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (tzw. GPSZOK) w Golędzinowie. Aktualnie odpady komunalne od mieszkańców gminy odbierane są przez Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Obornikach Śląskich.

Na terenie gminy funkcjonowało od 1995 r. miejsko-gminne wysypisko odpadów komunalnych zlokalizowane w obrębie wsi Golędzinów (w bezpośrednim sąsiedztwie wysypiska nieczynnego), w odległości ok. 700 m. od wsi Golędzinów i 1500 m. od wsi Pęgów. Decyzją Starosty Trzebnickiego w 2010 r. zamknięto składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne dla

Miasta i Gminy Oborniki Śląskie zlokalizowanego we wsi Golędzinów na dz. nr 1/6 obręb Golędzinów, gmina Oborniki Śląskie.

Na terenie zamkniętego składowiska odpadów w obrębie wsi Golędzinów funkcjonuje tylko punkt przeładunkowy, z którego śmieci wywożone są poza teren gminy (do Marcinowa gmina Trzebnica i Wrocławia).

W dalszym ciągu na terenie gminy powstają jednak dzikie wysypiska śmieci.

W 2021 roku z terenu gminy Oborniki Śląskie zebrano 4045,44 Mg niesegregowanych odpadów komunalnych.

Osiągnięte poziomy recyklingu i ograniczenia masy odpadów w gminie w 2021 roku:

- Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – 43,35%. Zgodnie z art. 3b ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wymagany poziom na 2021 rok wynosi 25%. Gmina zatem spełniła wymóg ustawy.
- Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych, stanowiących odpady komunalne – wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych został przez gminę osiągnięty i wyniósł 97,74%.
- Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. – 31,89%. Masa odpadów ulegających biodegradacji zebranych ze strumienia odpadów komunalnych z obszaru gminy, przekazanych do składowania wyniosła 606,925 t. Zatem 35% poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku 2021 został osiągnięty.

Gmina Oborniki Śląskie realizuje również „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Oborniki Śląskie”.

8. OCHRONA ŚRODOWISKA ISTOTNA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ PLANU, DOTYCZĄCA OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na terenie gminy Oborniki Śląskie można wyróżnić dwa obszary Natura 2000: Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Widawy PLH020036 oraz Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Jodłowice PLH020106. Ponadto znajdują się tu 4 pomniki przyrody – dęby szypułkowe: 2 - w Obornikach Śląskich oraz po 1 w Kuraszkowie i w Wilczynie.

Bezpośrednio na terenach, dla których sporządzany jest plan miejscowy nie występują Obszary Natura 2000. W granicach obszarów planu nie występują również inne wartościowe przyrodniczo obszary i obiekty podlegające ochronie na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody a także żadne użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody.

Obszary objęte mpzp połączone są jednak z obszarami chronionymi poprzez sieć powiązań przyrodniczych (tereny leśne, otwarte tereny rolnicze oraz doliny rzek), w tym zidentyfikowane na terenie gminy korytarze ekologiczne.

Tuż za wschodnią granicą gminy Oborniki Śląskie zlokalizowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu. Nie jest jednak powiązany przyrodniczo z większością obszarów mpzp, ze względu na występujące w terenie bariery ekologiczne – przebiegające w kierunku pn-pd linia kolejowa nr 271 oraz droga wojewódzka nr 342. Jedynie obszar położony w obrębie Wiączyn połączony jest poprzez teren leśny z ww. OChK.

Nie stwierdzono istotnych problemów ochrony środowiska w odniesieniu do zlokalizowanego w powiązaniu z obszarem planu Obszaru Natura 2000 Dolina Widawy oraz dla OChK Wzgórza Trzebnickie. Wykluczone są zatem jakiegokolwiek negatywne, znaczące oddziaływania rozstrzygnięć projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe – na cele i przedmiot ochrony tych obszarów.

9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM

Dokumenty krajowe:

1) Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (zwana dalej SOR) - głównym celem dokumentu jest „*Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym*”. Dodatkowo w ramach SOR określono 3 cele szczegółowe oraz obszary wpływające na osiągnięcie celów SOR, tj. Kapitał ludzki i społeczny, Cyfryzacja, Transport, Energia, Środowisko, Bezpieczeństwo Narodowe. W zakresie ochrony środowiska w SOR określono m.in. następujące kierunki interwencji:

- zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód (m.in. kształtowanie krajobrazów sprzyjających zatrzymywaniu wody, budowa zbiorników małej i dużej retencji, rozwój infrastruktury zieleni);
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania (m.in. ograniczanie emisji z transportu drogowego);
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego (m.in. rozwój infrastruktury zielonej i błękitnej obszarów zurbanizowanych w celu zachowania łączności przestrzennej wewnątrz tych obszarów i z terenami otwartymi, zwiększenie ogólnej lesistości kraju oraz zwartości kompleksów leśnych i powierzchni zalesianych);
- zarządzanie zasobami geologicznymi (m.in. zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania złóż strategicznych dla gospodarki)
- gospodarka odpadami (m.in. gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, rozwijanie recyklingu odpadów oraz dążenie do maksymalizacji wykorzystywania odpadów jako surowców).
- oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływanie pól elektromagnetycznych (m.in. zapewnienie odpowiednich poziomów ochrony przed skutkami oddziaływań pól elektromagnetycznych).

Sporządzany plan sprzyja likwidacji źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez zapisy dotyczące sposobu zaopatrzenia budynków w ciepło z lokalnych lub indywidualnych źródeł z obowiązkiem stosowania instalacji lub urządzeń spełniających graniczne wartości emisji. Plan podkreśla również możliwość stosowania odnawialnych źródeł energii (za wyjątkiem turbin wiatrowych).

Sporządzany plan sprzyja poprawie jakości życia mieszkańców w zakresie klimatu akustycznego (wprowadzając obowiązek zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej) i oddziaływania pól elektromagnetycznych (w miejscach gdzie występuje napowietrzna linia elektroenergetyczne średniego napięcia zachowano strefy ochronne wolne od zabudowy).

Plan zwiera również ustalenia dotyczące odpowiedniej gospodarki odpadami na analizowanych obszarach.

W zagospodarowaniu wód opadowych i roztopowych uwzględniono naturalne możliwości retencyjne gruntu oraz możliwość budowy zbiorników retencyjnych, co sprzyjać będzie zachowaniu naturalnego obiegu wody w przyrodzie, zwiększając tym samym dyspozycyjne zasoby wodne oraz minimalizując możliwość ich zanieczyszczenia.

2) Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej – celem głównym dokumentu jest „*Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców*”, wyznaczono również 3 cele szczegółowe:

- I Środowisko i zdrowie (poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego);
- II Środowisko i gospodarka (Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska);
- III Środowisko i klimat (łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych).

3) Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku

Rekomendowane w dokumencie działania na rzecz zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do wymiaru ekologicznego to m.in.:

- gwarancje, że każdy program rozwoju gospodarczego i polityka sektorowa, każda działalność gospodarcza poddana zostanie ocenie oddziaływania na środowisko,
- gwarancje, że w każdy program zagospodarowania przestrzennego kraju i regionu wkomponowane zostaną elementy ochrony środowiska, zdrowia, dóbr kultury, ochrony różnorodności biologicznej i pomników natury,
- gwarancje, że działalność proekologiczna, w tym wykorzystanie odnawialnych zasobów energetycznych i recykling surowców, stanie się konkurencyjna na rynku poprzez właściwą politykę finansową i fiskalną, wprowadzającą internalizację kosztów zewnętrznych ochrony zdrowia i środowiska do ceny rynkowej produktów,
- swobodny transfer technologii i inwestycji proekologicznych oraz wsparcie dla eksportu polskiej myśli technicznej w tym zakresie.

Plan wskazuje na możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii (za wyjątkiem turbin wiatrowych) w zakresie zaopatrzenia w ciepło i energię elektryczną. Dokument zawiera zapisy stanowiące elementy ochrony środowiska,

zdrowia (ochrona akustyczna, ochrona przed promieniowaniem elektroenergetycznych), dóbr kultury (ochrona stanowiska archeologicznego i stref ochrony konserwatorskich) oraz różnorodności biologicznie czynnej (wskazanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach, zachowanie terenu leśnego).

Dokumenty wojewódzkie:

1) Strategia rozwoju województwa dolnośląskiego 2030

„Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030”, Uchwała Nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018r.

Jest to najważniejszy dokument programowy, określający zasady i kierunki długofalowej koncepcji rozwoju regionu, misję rozwoju województwa, wyznaczający cele i priorytety polityki rozwoju prowadzonej na terenie regionu.

W ramach strategicznych celów rozwoju regionu wyznaczono m.in. odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochronę zasobów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego. W ramach ww. celu wyodrębniono następujące cele operacyjne:

- poprawa stanu środowiska
 - działania w zakresie zwalczania źródeł niskiej emisji,
 - wspieranie edukacji ekologicznej w oparciu o zasoby lokalne (infrastrukturalne, przyrodnicze i kulturowe),
 - rekultywacja i zagospodarowanie terenów przemysłowych i wydobywczych;
- racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska
 - racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych i leśnych,
 - wspieranie racjonalnej gospodarki zasobami wód termalnych i leczniczych w regionie,
 - prowadzenie działań na rzecz rozwoju systemu obszarów cennych przyrodniczo i efektywnej ochrony wartości krajobrazu,
 - wzmocnienie potencjału uzdrowiskowego i turystycznego,
 - wspieranie działań na rzecz racjonalnej gospodarki zasobami wód powierzchniowych i podziemnych, w tym zapewniania odpowiedniej jakości wód,
 - prowadzenie działań na rzecz racjonalnego wykorzystania i ochrony złóż kopalin;
- ochrona przed klęskami żywiołowymi
 - wspieranie rozwoju systemu małej retencji wodnej w regionie (poprawa stanu technicznego i skuteczności zbiorników małej retencji),
 - realizacja działań służących minimalizacji zagrożeń wynikających z ekstremalnych zjawisk atmosferycznych i awarii przemysłowych,
 - właściwe zagospodarowanie przestrzenne terenów zagrożonych zjawiskami przyrodniczymi, w tym powodzią i suszami oraz właściwe zarządzanie ryzykiem powodziowym,
 - doskonalenie metod szkolenia służb i innych podmiotów ratowniczych oraz poprawa ich wyposażenia w sprzęt ratowniczy;
- wspieranie produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz wspieranie bezpieczeństwa energetycznego
 - wykorzystanie potencjału energetyki konwencjonalnej, wsparcie energetyki sieciowej, rozproszonej, kogeneracji i klastrów energii,

- stymulowanie prac badawczych i wdrożeniowych związanych z produkcją energii ze źródeł odnawialnych,
- podejmowanie działań na rzecz oszczędności zużycia energii oraz poprawy efektywności jej wykorzystania;
- rozwój gospodarki cyrkularnej
 - wsparcie przedsięwzięć na rzecz zmniejszenia zużycia surowców oraz ograniczenia wytwarzania odpadów w procesach produkcyjnych,
 - wsparcie projektów wykorzystujących rynek surowców wtórnych i „re-manufacturing”,
 - edukacja społeczna na rzecz gospodarki cyrkularnej.

Projekt planu uwzględnia cele ustanowione w Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego, wprowadzając ustalenia gwarantujące zachowanie podstawowych wartości przyrodniczych na obszarze realizacji inwestycji. Przede wszystkim zapisy planu wspierają działania w zakresie zwalczanie źródeł niskiej emisji, poprzez ustalenie stosowania instalacji lub urządzeń spełniających graniczne wartości emisji lub źródeł energii odnawialnej.

Odpowiednią jakość wód powierzchniowych i podziemnych zapewnią ustalenia dotyczące prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami.

Ustalenia planu wspierają również system małej retencji wodnej w regionie. Odbywać się to będzie głównie poprzez ustalenia związane z odprowadzeniem wód opadowych i roztopowych. Dopuszczając możliwość rozprowadzania ich w granicach własnej działki z wykorzystaniem naturalnej retencji lub poprzez budowę zbiorników wodnych, a tym samym odciążając sieć kanalizacji nastąpi ochrona przed jej przepełnieniem, podtopieniami i powodziami. Odpowiednie zagospodarowanie wód opadowych pełni również istotną rolę w zapobieganiu suszy.

Plan zachowuje również teren leśny a także chroni przed zabudową teren położony na glebach chronionych klas bonitacyjnych.

Sporządzany plan miejscowy wspiera również produkcję energii ze źródeł odnawialnych.

2) „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego” (2020)

– uchwała Nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 czerwca 2020 r.

W zakresie ochrony środowiska przyrodniczego celem strategicznym na terenie województwa jest racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego i krajobrazu.

Kierunki działań, które składają się na powyższy cel to m.in.:

- uwzględnianie w polityce przestrzennej gminy konieczności ochrony zasobów środowiska przyrodniczego zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju (w tym zapisów zawartych w obowiązujących planach ochrony obszarów chronionych).
- ograniczenie lokalizowania elementów i obiektów infrastruktury technicznej w miejscach ekspozycyjnych widokowo, ochrona i zagospodarowanie punktów widokowych, ochrona i kształtowanie ciągów i osi widokowych.
- uwzględnianie studiów i ocen zmian krajobrazu w pracach nad lokalnymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

- wyłączenie obszarów chronionego krajobrazu z lokalizowania elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu przepisów *Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii*.
- obszary korytarzy ekologicznych zidentyfikowanych w Planie zagospodarowania województwa oraz w lokalnych opracowaniach planistycznych należy w miarę możliwości chronić przed zabudową ciągłą i lokalizowaniem infrastruktury, planować zalesienia i zadrzewienia pomiędzy istniejącą zabudową i obszarami przyległymi.
- zastosowanie zapisów w lokalnych opracowaniach planistycznych wskazujących wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz gazu ziemnego jako podstawowego paliwa do zasilania urządzeń wytwarzających energię ciepłą, szczególnie w zakresie rozwiązań indywidualnych i grupowych.
- dążenie do wyposażenia w sieć gazową, umożliwiającą wykorzystanie gazu ziemnego do celów grzewczych, wszystkich terenów zabudowanych,
- dążenie do transformacji systemów zaopatrzenia w ciepło, poprzez: wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz urządzeń zasilanych paliwem gazowym lub ciekłym w przypadku rozwiązań indywidualnych, sukcesywne podłączenia zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wyposażonej w indywidualne źródła ciepła do scentralizowanych lub grupowych systemów grzewczych.
- wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii, w szczególności na obszarach przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza.
- uwzględnienie ograniczeń dla rozwoju energetyki wiatrowej wynikających z dokumentu wspomagającego politykę Zarządu Województwa Dolnośląskiego w zakresie energetyki ze źródeł odnawialnych - „*Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim*”.
- rozbudowa systemów umożliwiających dostarczanie wody i odbiór ścieków, w szczególności na wrażliwych obszarach ochrony zbiorników wód podziemnych.
- w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków komunalnych, na terenach zabudowanych oraz przeznaczonych na rozwój zabudowy należy stosować rozwiązania zbiorcze lub grupowe.

W ustaleniach sporządzanego planu miejscowego zawarto m.in. zapisy zobowiązujące do stosowania do zaopatrzenia w ciepło urządzeń i instalacji spełniających graniczne wartości emisji oraz umożliwiające korzystanie z odnawialnych źródeł energii. Dzięki temu ograniczona zostanie emisja CO₂. Plan wspiera zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków korzystając z rozwiązań zbiorczych i grupowych – ustalono docelowe odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej (po jej rozbudowie) oraz zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej. Dzięki ograniczeniu powierzchni zabudowy i wprowadzeniu minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działek budowlanych plan przyczyni się do zachowania różnorodności biologicznej na obszarze. Utrzymanie bogatej bioróżnorodności obszary zostanie osiągnięte również poprzez zachowanie terenów lasu oraz zakazie terenach rolnych.

3) Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego

„Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021”. Obecnie sporządzana jest aktualizacja dokumentu - „Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do 2029”.

Poniżej wymieniono niektóre kierunki działań wskazane w obowiązującym Programie Ochrony Środowiska:

- utrzymanie wartości stężeń poszczególnych zanieczyszczeń powietrza co najmniej na poziomie określonym prawem lub poniżej tego poziomu.
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących ze źródeł przemysłowych, komunikacyjnych i komunalnych tzw. niskiej emisji.
- wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.
- rozwój energetyki odnawialnej, przy uwzględnieniu uwarunkowań związanych z potencjałem i istniejącymi ograniczeniami rozwoju poszczególnych rodzajów źródeł energii odnawialnej.
- zwiększenie ochrony wód powierzchniowych poprzez likwidację niekontrolowanego odprowadzania ścieków w tym inwentaryzację źródeł zanieczyszczeń dopływających do wód powierzchniowych.
- ograniczanie i eliminacja zrzutów zanieczyszczeń z zakładów do wód powierzchniowych.
- uregulowanie systemu odprowadzania wód opadowych.
- wprowadzenie ochrony obszarów zasilania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) zgodnie z planem gospodarowania wodami w obszarze Odry.
- obniżenie lub eliminacja uciążliwego hałasu.
- wprowadzenie pasów zieleni przy drogach, zieleni niskiej i wysokiej do wnętrza osiedlowych, instalowanie zabezpieczeń akustycznych przy trasach o największym natężeniu ruchu.
- właściwe kształtowanie linii zabudowy i brył powstających budynków w celu zminimalizowania wpływu hałasu drogowego.
- preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych
- wprowadzanie stref zieleni izolacyjnej wokół obiektów uciążliwych środowiskowo i krajobrazowo.
- wprowadzenie ograniczeń związanych z udostępnieniem terenów cennych krajobrazowo dla działalności inwestycyjnej.
- ukształtowanie sieci korytarzy ekologicznych (w tym części Południowo-Centralnego i części Zachodniego).
- ochrona i wzmocnienie roli dolin rzecznych jako ważnych korytarzy ekologicznych.
- utworzenie obszarów chronionego krajobrazu głównie dla ochrony wybranych korytarzy ekologicznych.
- uwzględnienie aspektów zmian klimatu w dokumentach programowych związanych z ochroną przyrody.
- zalesianie gruntów niskiej jakości lub zdegradowanych poprzez: uzupełnianie zalesień w korytarzach ekologicznych
- tworzenie spójnych kompleksów leśnych szczególnie w obszarze korytarzy ekologicznych i wododziałów (zmniejszanie fragmentacji).

W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących ze źródeł tzw. niskiej emisji projekt planu zakłada zaopatrzenie w ciepło poprzez stosowanie instalacji i urządzeń, które spełniają graniczne wartości emisyjne lub źródeł energii odnawialnej z wykluczeniem instalacji wiatrowych. Działania takie wspierają przejście na gospodarkę niskoemisyjną w regionie.

Poprzez regulację prowadzenia gospodarki ściekowej ochronione zostaną przed zanieczyszczeniem wody powierzchniowe, podziemne oraz grunty.

Sporządzany plan uwzględnia aspekty zmian klimatu poprzez odpowiednie zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych, wspierające naturalną retencję gruntów.

Projekt planu nie zawiera zapisów, które byłyby sprzeczne z przepisami ustawy – Prawo ochrony środowiska lub z pozostałymi przepisami (ustawy o odpadach, prawa wodnego, ustawy o ochronie przyrody, itd.).

Reasumując, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy dla części gminy Oborniki Śląskie należy ocenić pozytywnie – z punktu widzenia zarówno jego zawartości, jak i spodziewanej realizacji – w aspekcie potrzeb wynikających z obecnego i oczekiwanego stanu środowiska w gminie. Jego realizacja nie powinna spowodować skutków, które mogłyby być uznane jako pogarszające stan środowiska także w szerszej – ogólnogminnej skali.

10. OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z PRZYSZŁEGO PRZEZNACZENIA TERENÓW W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

10.1. W zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego

Ustalenia projektu planu określają obowiązek zaopatrzenie w energię ciepłą z lokalnych lub indywidualnych, przy założeniu stosowaniu instalacji lub urządzeń (kotłów) spełniających graniczne warunki emisji, zgodnie z przepisami odrębnymi. Wskazuje się również stosowanie odnawialnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu energetyki oraz ochrony środowiska, za wyjątkiem turbin wiatrowych.

Tego typu ustalenia pozwolą na ograniczenie w znacznym stopniu głównego źródła zanieczyszczenia powietrza w gminie Oborniki Śląskie, jakim jest niska emisja z palenisk indywidualnych.

W zakresie ochrony powietrza, plan zawiera dodatkowe ustalenia, tj. zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - za wyjątkiem infrastruktury technicznej i drogowej. Wprowadzono również zapis, iż uciążliwości wynikające z prowadzonej działalności nie mogą przekroczyć wartości dopuszczalnych na granicy terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Uciążliwości prowadzonej działalności w zakresie emisji zanieczyszczenia powietrza nie mogą przekroczyć obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych.

Zapisy te wpłyną na ograniczenie ryzyka zanieczyszczeń powietrza powodowanych funkcjonowaniem różnego rodzaju działalności gospodarczych

na obszarze planu. Dzięki temu wykluczone jest ryzyko wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych norm stężeń zanieczyszczeń powietrza w atmosferze, określonych w przepisach odrębnych.

Reasumując - w takim ujęciu plan może przyczynić się do polepszenia stanu czystości powietrza, zarówno na obszarach objętych planem, jak i w ich otoczeniu.

10.2. W zakresie emisji zanieczyszczeń do wód lub do ziemi

Zaopatrzenie w wodę dla celów bytowo-gospodarczych i przeciwpożarowych na obszarze planu odbywać się będzie z gminnej sieci wodociągowej, po jej rozbudowie. Plan dopuszcza również zaopatrzenie w wodę indywidualnych ujęć wód, na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

W zakresie kanalizacji sanitarnej plan przewiduje odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej, po jej rozbudowie. Do czasu zapewnienia możliwości odprowadzania ścieków do kanalizacji gminnej plan dopuszcza możliwość korzystania z atestowanych zbiorników bezodpływowych. Umożliwiono również stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków, przy spełnieniu wymagań określonych w przepisach odrębnych.

Ze względu na ustalone w planie obostrzenia dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej, wykluczone jest skażenie wód i gruntu przez zakłady usługowe. Plan podkreśla, że uciążliwość prowadzonej działalności w zakresie zanieczyszczenia gruntu i wód nie może powodować przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych.

Wymienione powyżej zapisy planu dotyczące regulacji gospodarki wodnej oraz ściekowej, wykluczają możliwość wzrostu zagrożenia dla wód i ziemi, powodowanego odprowadzaniem ścieków, a tym samym możliwość znaczącego oddziaływania na wody i ziemię na obszarze planu. Dodatkowo określone w planie zasady prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie emisji zanieczyszczeń decydują, iż na skutek realizacji planu stan wód nie powinien ulec pogorszeniu.

10.3. W zakresie zagrożenia odpadami i zanieczyszczenia gleby lub ziemi

W zakresie gospodarki odpadami, plan ustala:

- obowiązek zbiórki odpadów w wyznaczonych miejscach na terenie nieruchomości, na której są wytwarzane, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- selektywną zbiórkę odpadów z zachowaniem obowiązujących na terenie gminy regulacji w tym zakresie.

W celu ochrony przed zagrożeniami stwarzanymi przez odpady gmina powinno wdrożyć zasady gospodarowania opadami określone w przepisach odrębnych, m.in. *Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Oborniki Śląskie.*

Zapisy planu nie zabezpieczają całkowicie obszaru opracowania przed zagrożeniem stwarzanym przez odpady. Zabezpieczenie takie nie leży w zakresie możliwości planu zagospodarowania, ani nie jest jego funkcją. W tym zakresie

obowiązują ustalenia *Planu Gospodarowania Odpadami*, sporządzonego na poziomie województwa. Jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są dostosować wszelkie zamierzenia gospodarcze do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami. Gmina poprzez gminne programy ochrony środowiska czy też regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, sporządzanych na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach* ma obowiązek sukcesywnie wdrażać jego realizację na obszarze całej gminy, a zatem również na obszarach objętych mpzp.

Zlokalizowane obecnie oraz powstałe w przyszłości na obszarze objętym planem gospodarstwa domowe oraz ewentualne podmioty gospodarcze, niezależnie od ilości oraz rodzaju wytwarzanych odpadów zobligowane są do prowadzenia gospodarki odpadami w sposób i na zasadach określonych *prawem ochrony środowiska i ustawą o odpadach*.

Powiązanie miejscowego planu z problematyką unieszkodliwiania odpadów, miałyby miejsce w przypadku ewentualnej lokalizacji na obszarze planu obiektów unieszkodliwiających odpady, takich jak: składowisko, spalarnia lub sortownia, co niniejszego planu nie dotyczy.

10.4. W zakresie wykorzystywania zasobów środowiska i niekorzystnego przekształcania terenu

W zakresie zasad ochrony środowiska dla całego obszaru objętego planem ustalono:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - za wyjątkiem infrastruktury technicznej i drogowej;
- uciążliwość prowadzonej działalności gospodarczej nie może przekroczyć wartości dopuszczalnych na granicy terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny;
- uciążliwość prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie emisji hałasu, zanieczyszczenia powietrza, promieniowania elektromagnetycznego oraz zanieczyszczenia gruntu i wód, nie może powodować przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych;
- w zakresie ochrony akustycznej – obowiązek zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach odrębnych:
 - o dla terenów oznaczonych MN, jak dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - o dla terenu oznaczonego MNU, jak dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Poza tym, w planie zawarto ogólne ustalenia w zakresie zasad zagospodarowania terenów i kształtowania zabudowy, m.in.:

- realizację zabudowy zgodnie z nieprzekraczalnymi liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, przy czym dla fragmentów budynków zlokalizowanych na tej linii dopuszcza się przebudowę, a także rozbudowę wyłącznie w kierunku tej linii oraz zgodnie z warunkami niniejszego planu;
- sytuowanie budynków od granicy lasu zgodnie z przepisami odrębnymi;
- dopuszczenie lokalizowania:

- o urządzeń budowlanych,
- o dróg wewnętrznych, dróg pożarowych, parkingów, zieleni urządzonej,
- o stacji trafo w odległości 1,5 m od granicy działki budowlanej;
- dla infrastruktury technicznej i komunikacji nie obowiązują linie zabudowy oraz ustalenia dla terenów, dotyczące:
 - o intensywności zabudowy,
 - o minimalnej powierzchni biologicznie czynnej,
 - o maksymalnej powierzchni zabudowy,
 - o wysokości zabudowy;
- dla przeznaczenia użytkowego, ogólnodostępnego wymagane jest zagospodarowanie w sposób umożliwiający swobodne poruszanie się osobom niepełnosprawnym.

W zakresie ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego:

- określono strefę "B" ochrony konserwatorskiej, obejmującą obszar załączników nr 2, 4, 7. Dla tych terenów wskazano następujące wymagania konserwatorskie:
 - o nawiązanie nowej zabudowy do zabudowy historycznej w zakresie lokalizacji, gabarytów, zastosowanych form architektonicznych użytych materiałów elewacyjnych, kolorystyki itd.,
 - o dla nowej nadbudowywanej, rozbudowywanej zabudowy realizowanej w strefie obowiązują dachy dwuspadowe o symetrycznym układzie połaci o kącie nachylenia 38-45°, z pokryciem z dachówki ceramicznej lub cementowej w kolorze ceglasy matowej,
 - o funkcje oraz rozwiązanie przestrzenno-architektoniczne winny uwzględniać wartości zabytkowe terenu i otoczenia,
 - o obowiązuje wymóg stosowania zabudowy o jednej lub dwóch kondygnacjach nadziemnych w nawiązaniu do lokalnej wiejskiej zabudowy, z zachowaniem parametrów określonych w ustaleniach szczegółowych planu, w Rozdziale 4;
- określono strefę "K" ochrony krajobrazu kulturowego, obejmującą obszar załączników nr 1, 2, 3, 8, 10, dla której określono następujące wymagania:
 - o nawiązanie nowej zabudowy do zabudowy historycznej w zakresie lokalizacji, gabarytów, zastosowanych form architektonicznych użytych materiałów elewacyjnych, kolorystyki,
 - o dla nowej zabudowy realizowanej w strefie obowiązują dachy dwuspadowe o symetrycznym układzie połaci o kącie nachylenia 38-45°, z pokryciem z dachówki ceramicznej lub cementowej w kolorze ceglasy matowej, bądź z blachy dachówko-podobnej w kolorze ceglany lub brązowym matowym,
 - o nowa zabudowa powinna zostać wpisana w krajobraz oraz być realizowana w nawiązaniu do zasad kształtowania obiektów o tradycyjnych, lokalnych formach; należy stosować zabudowę niewysoką z zachowaniem parametrów określonych w ustaleniach szczegółowych planu, w Rozdziale 4,
 - o działalność inwestycyjna musi uwzględniać istniejące już związki przestrzenne i planistyczne;
- określono strefę "OW" ochrony konserwatorskiej dla ochrony zabytków archeologicznych, równoznaczną z obszarem ujętym w ewidencji zabytków ze względu na położenie na terenie osadnictwa pradziejowego,

średniowiecznego i nowożytnego, o obszarze wsi o średniowiecznej metryce, w sąsiedztwie stanowisk archeologicznych, dla załączników nr 2, 7, 9. Dla inwestycji związanych z pracami ziemnymi, wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi;

- w granicach załącznika nr 2 objęto ochroną stanowisko archeologiczne 3/79/76-27 AZP ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego i późnośredniowiecznego; realizacja robót ziemnych lub dokonywanie zmiany charakteru dotychczasowej działalności, po przeprowadzeniu badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Tak sformułowane zapisy planu kształtują i regulują w sposób właściwy wszystkie działania związane z nieprawidłowym wykorzystaniem zasobów środowiska oraz niewłaściwym przekształcaniem terenu. Jakiegokolwiek inne zapisy planu w tym zakresie byłyby bezprzedmiotowe, bowiem kwestie: ochrony środowiska, korzystania ze środowiska, muszą być rozstrzygane w trybie ustaw. Plan zagospodarowania przestrzennego nie powinien powielać rozstrzygnięć, zawartych w tych aktach prawnych.

10.5. W zakresie zmian klimatycznych spowodowanych zurbanizowaniem terenu

Przeznaczenie terenów pod różnego rodzaju zabudowę, związane jest z koniecznością odprowadzania wód opadowych i roztopowych z dachów budynków, placów oraz parkingów o utwardzonej, praktycznie nieprzepuszczalnej nawierzchni następuje znaczna ingerencja w naturalny obieg wody. To powoduje, że niewielka część wód opadowych i roztopowych swobodnie przesiąka do gruntu.

W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych w planie ustalono:

- możliwość odprowadzenia wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, po jej wybudowaniu,
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie działki budowlanej z wykorzystaniem naturalnej retencji gruntu lub poprzez budowę zbiorników wodnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

10.6. W zakresie emitowania hałasu i pól elektromagnetycznych

Tereny zagospodarowane zgodnie z ustaleniami niniejszego planu zaliczają się według przepisów odrębnych do grupy terenów, dla których należy ustalić dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku. W związku z tym, w zakresie ochrony przed akustyczną plan wprowadził obowiązek zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach odrębnych dla następujących terenów:

- MNU - jak dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- MNL - jak dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Sporządzany dokument zabezpiecza również obszary planu oraz gminy przed zagrożeniem ze strony hałasu oraz pól elektromagnetycznych, których źródłem jest działalność prowadzona przez obiektów usługowe. Wprowadzono obowiązek, iż uciążliwość każdej prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie emisji hałasu oraz promieniowania elektromagnetycznego nie może powodować

przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych.

W zakresie zasilania w energię elektryczną plan ustala:

- zasilanie w oparciu o istniejące sieci i urządzenia elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia, z dopuszczeniem ich rozbudowy;
- przyłączenie indywidualne na warunkach określonych w przepisach odrębnych;
- lokalizację stacji trafo SN/nn poza liniami rozgraniczającymi dróg, na wydzielonych działkach z bezpośrednim dostępem do drogi publicznej lub za pośrednictwem drogi wewnętrznej, stacji transformatorowych słupowych w liniach rozgraniczających dróg publicznych;
- w przypadku skablowania lub likwidacji napowietrznej linii elektroenergetycznej, znosi się strefy ochronne, pokazane na rysunku planu;
- wskazuje się stosowanie odnawialnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu energetyki oraz ochrony środowiska, za wyjątkiem turbin wiatrowych.

Plan ustala obowiązek przestrzegania ograniczeń w zagospodarowaniu terenów znajdujących się w strefie oddziaływania napowietrznej linii średniego napięcia, o szerokości 14 m (licząc po 7 m od osi na każdą ze stron), z zakazami według przepisów odrębnych. Dopuszczono zmniejszenie stref oddziaływania w indywidualnych przypadkach, z uwzględnieniem norm i przepisów odrębnych. Zniesienie stref oddziaływania może nastąpić w przypadku skablowania linii bądź zmiany jej przebiegu. Ustalono również konieczność przestrzegania ograniczeń w zagospodarowaniu terenów znajdujących się w strefie oddziaływania kablowej sieci średniego napięcia o 0,5 m szerokości (licząc po 0,25 m od osi linii na każdą ze stron).

Wprowadzono również obowiązek przestrzegania ograniczenia w zagospodarowaniu terenów od gazociągu podwyższonego średniego ciśnienia DN 100 PN 1,6 MPa wraz ze strefą kontrolowaną o szerokości 40 m, licząc po 20 m po obu stronach gazociągu, licząc od jego osi, z zakazem nasadzeń roślinności wysokiej w odległości mniejszej niż 2 m od gazociągu.

W zakresie telekomunikacji, plan ustala obsługę z sieci istniejącej oraz projektowanej. Obsługa abonentów realizowana będzie za pośrednictwem indywidualnych przyłączy na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

10.7. W zakresie występowania poważnych awarii

Nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska oraz człowieka mogą mieć miejsce w wyniku:

- prowadzenia działalności przemysłowej z użyciem substancji niebezpiecznych,
- transportu materiałów i substancji niebezpiecznych,
- celowej działalności człowieka związanej z pozbywaniem się, w sprzeczności z przepisami substancji lub materiałów niebezpiecznych.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustala zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – za wyjątkiem infrastruktury technicznej i drogowej. W związku z wskazanymi w projekcie planu zakazami nie przewiduje się aby w

wyniku jego realizacji na analizowanym obszarze miały miejsce zdarzenia, stwarzające nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska. A obszarze mpzp nie przewiduje się realizacji jakichkolwiek inwestycji mogących stanowić źródło powstawania poważnych awarii.

Na terenach objętym projektem planu nie funkcjonują również istniejące obiekty lub instalacje, które mogłyby kwalifikować się do obiektów dużego (ZDR) lub zwiększonego (ZWR), ryzyka wystąpienia poważnej awarii. Projekt zmiany planu nie przewiduje także ich lokalizacji w obszarze opracowania. Toteż na obszarze objętym projektem planu nie zaistnieją zakłady, które miałyby obowiązek spełnienia warunków i wymagań, określonych w treści *Tytułu IV Prawa ochrony środowiska – „Poważne awarie”*.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii może wystąpić także w wyniku transportu substancji lub materiałów niebezpiecznych, co pozostaje poza kompetencjami planu.

Należy jednak zaznaczyć, że przez obszar opracowania mpzp w obrębie geodezyjnym Wielka Lipa-Osole przebiega gazociąg podwyższonego średniego ciśnienia, który w przypadku ewentualnej nagłej utraty sprawnej może spowodować awarię. Do awarii gazociągu może dojść z przyczyn zależnych od człowieka (np. niewłaściwe jego wykonanie bądź celowe uszkodzenie) oraz z przyczyn niezależnych np. oddziaływanie czynników środowiskowych tj. temperatura lub wilgoć). Inną przyczyną niezależną od ludzi jest starzenie się materiału, z którego obiekt techniczny został wykonany. Z reguły awaria gazociągu wiąże się z utratą jego szczelności, która skutkuje wyciekiem gazu.

Funkcjonowanie gazociągu podwyższonego średniego ciśnienia na analizowanym obszarze nie wynika bezpośrednio ze sporządzanego miejscowego planu, dlatego też ewentualna możliwość wystąpienia awarii w tym zakresie nie jest potencjalnym skutkiem sporządzanego dokumentu. Niemniej jednak, w planie wprowadzono konieczność zachowania strefy kontrolowanej od gazociągu, co znacznie zmniejsza ryzyko wystąpienia poważnej awarii oraz minimalizuje ewentualne związane z tym szkody dla środowiska i ludzi.

Kontynuując tematykę zagrożeń wynikających z rozprzestrzeniania i zaopatrzenia w gaz, należy wspomnieć, iż w sporządzanym planie w zakresie zaopatrzenia w gaz dopuszcza się lokalizację zbiorników na gaz płynny. Funkcjonowanie zbiorników na gaz stwarza potencjalne ryzyko wycieku substancji. Wyciek ten może nastąpić w następstwie rozszczelnienia zbiornika magazynowego lub zbiornika autocysterny dostarczającej gaz do zbiornika. Prawdopodobieństwo wystąpienia takich zdarzeń jest jednak niewielkie. Na zbiornikach gazowych często instalowany jest zawór nadmiernego wypływu, który podczas ewentualnego szybkiego, niekontrolowanego wycieku gazu zamyka się automatycznie.

Dodatkowo zbiorniki magazynowania gazu podlegają odbiorowi przez Urząd Dozoru Technicznego oraz jego późniejsza eksploatacja również podlega jego dozorowi.

Zbiorniki gazowe w normalnych warunkach, nie zagrażają w żaden sposób okolicznym mieszkańcom. Zagrożenia mogą powstać jedynie w przypadku wystąpienia poważnej awarii. Jednak w związku z tym, że instalacja zbiornikowa podlega bardzo dużym restrykcjom i ciągłemu dozorowi technicznemu podczas wykonania oraz podczas eksploatacji, ryzyko wystąpienia poważnej awarii określa się jako mało prawdopodobne.

Na obszarze mpzp w miejscowościach Lubnów i Osolin wyznaczono obszar przeznaczony na teren elektroenergetyki, w którym może zostać zlokalizowana stacja transformatorowa SN/nN. Zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Rozwoju z 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym ryzyku lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016 poz. 138), stacja transformatorowa nie zaliczają się do grupy zakładów o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i nie podlegają obowiązkowi opracowania planu zapobiegania poważnym awariom przemysłowym.

Należy jednak rozważyć możliwości wystąpienia zagrożenia w przypadku wystąpienia awarii. Może być nim m.in. wyciek oleju z transformatora – w przypadku wewnętrznych uszkodzeń prowadzących do wycieku niebezpiecznych cieczy (np. oleju z transformatora) będą podjęte odpowiednie środki zapobiegające zanieczyszczeniu gleby. Np. fundamenty stacji posiadać będą zbiorniki mieszczące 100% oleju transformatora.

Ponadto mogą wystąpić inne potencjalne zagrożenia – awarie mechaniczne (np. złamanie konstrukcji stalowych elementów wyposażenia stacji). Mogą one stanowić następstwo katastrofalnych warunków atmosferycznych bądź wandalizmu. Prawdopodobieństwo wystąpienia tego typu awarii będzie znikome z uwagi na przewidywane zastosowanie materiałów budowlanych o najwyższym standardzie technicznym oraz właściwym ogrodzeniu terenu stacji.

Biorąc pod uwagę charakter działalności prowadzonej na terenie przewidzianym pod tereny elektroenergetyki (stacja transformatorowa) stwierdza się, że eksploatacja ww. obiektów nie stwarza zagrożenia wystąpienia poważnej awarii.

11. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA NA CAŁOŚĆ ELEMENTÓW ŚRODOWISKA W ICH WZAJEMNYM POWIĄZANIU

Realizacja zapisów projektu planu:

- powinna spowodować usunięcie bądź ograniczenie istniejących uciążliwości i zagrożeń;
- nie spowoduje radykalnego pogorszenia stanu poszczególnych elementów środowiska, ani w obszarze planu, ani poza nim;
- powinna spowodować możliwie maksymalną poprawę stanu poszczególnych elementów środowiska lub usunięcie bądź ograniczenie istniejących uciążliwości i zagrożeń. Warunkiem powodzenia w tym zakresie, prócz ścisłego przestrzegania i egzekwowania ustaleń projektu planu, jest równoległe podporządkowanie się samorządu, jak i podmiotów gospodarczych działających na jego terenie, wymaganiom i warunkom ochrony i kształtowania środowiska określonym generalnie ustawą Prawo ochrony środowiska.

11.1. W zakresie oceny stanu i funkcjonowania środowiska wynikającego z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym

Opracowanie ekofizjograficzne określiło następujące możliwości, a zarazem warunki zagospodarowania przestrzennego obszaru:

- całość zamierzeń inwestycyjnych, niezależnie od ich charakteru i funkcji, powinna być realizowana wyłącznie na następujących warunkach:

- kierowania wytwarzanych przez nie ścieków do systemów kanalizacyjnych a także zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych oraz do gruntu,
- stosowanie systemów grzewczych opartych o ekologiczne źródła energii,
- wyposażania obiektów w takie systemy usuwania i utylizacji odpadów, które zagwarantują ochronę terenu przed ich wpływem;

Uwzględniono w planie.

- ochrona akustyczna oraz ochrona przed szkodliwym działaniem pól elektromagnetycznych – obowiązek zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach odrębnych.

Uwzględniono w planie.

- ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym - w miejscach gdzie występują napowietrzne linie elektroenergetyczne powinny zostać zachowane strefy ochronne wolne od zabudowy.

Uwzględniono w planie.

- w celu zachowania i wzbogacenia bioróżnorodności, zwiększenia naturalnej retencji i infiltracji wód powierzchniowych do gruntu, a tym samym przeciwdziałania negatywnym efektom zmian klimatycznych zaleca się wprowadzenie obowiązku minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w granicach działek budowlanych.

Uwzględniono w planie.

- ze względu na wysoką klasę bonitacyjną gleb zaleca się zachowanie istniejących terenów rolniczych (dla których we wcześniejszych procedurach nie uzyskano zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze), z zakazem zabudowy.

Uwzględniono w planie.

- ustalenia sporządzanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego winny gwarantować ochronę obiektów zabytkowych wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków, gminnej ewidencji zabytków oraz zabytków archeologicznych poprzez ich odpowiednie zagospodarowanie. Gabaryty i forma zabudowy, a także gabaryty zieleni oraz obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej muszą uwzględniać ekspozycję zabytkowych układów przestrzennych poszczególnych miejscowości w gminie Oborniki Śląskie, nie umniejszając ich walorów widokowych i krajobrazowych

Uwzględniono w planie.

Przy realizacji planu należy kierować się zasadą racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody i utrzymania równowagi przyrodniczej, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

Reasumując - plan uwzględnia zalecenia sprecyzowane w opracowaniu ekofizjograficznym.

Przy założeniu braku realizacji ustaleń planu należy przyjąć, iż stan środowiska tego obszaru, krajobrazu, istniejących ekosystemów itp. będzie ulegał wprawdzie powolnemu, ale postępującemu pogorszeniu.

11.2. W zakresie oceny zagrożeń dla środowiska z uwzględnieniem wpływu na zdrowie ludzi, które mogą powstawać na terenie objętym projektem planu lub innych terenach

Zawarte w treści planu ustalenia dotyczące:

- zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- zakaz przekraczania dopuszczalnych wartości uciążliwości prowadzonej działalności gospodarczej poza granice terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny;
- zakaz przekroczeń przez uciążliwości prowadzonej działalności gospodarczej obowiązujących standardów środowiskowych w zakresie emisji hałasu, zanieczyszczenia powietrza, promieniowania elektromagnetycznego oraz zanieczyszczenia gruntu i wód;
- obowiązku zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisko, określonych w przepisach odrębnych;
- przestrzegania ograniczeń w zagospodarowaniu terenów znajdujących się w strefie ochronnej od napowietrznych linii wysokiego i średniego napięcia;
- przestrzegania ograniczeń w zagospodarowaniu terenów od gazociągu podwyższonego średniego ciśnienia oraz w strefie kontrolowanej;
- preferencji nośników energii cieplnej bezpiecznych ekologicznie oraz stosowania odnawialnych źródeł energii (za wyjątkiem turbin wiatrowych);
- wymóg zagospodarowania ogólnodostępnych przestrzeni w sposób umożliwiający swobodne poruszanie się osobom niepełnosprawnym;

wraz z pozostałymi zapisami – ograniczają w istotnym stopniu całość zagrożeń w środowisku, a tym samym wykluczają ich ewentualny, ujemny wpływ na zdrowie ludzi.

12. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE

Stopień zachowania wartości przyrodniczych obszaru objętego planem powinien stanowić głównie kryterium ochrony prawidłowości ustaleń z punktu widzenia środowiska przyrodniczego. Dlatego też w prognozie zwrócono uwagę na proponowane formy użytkowania terenu i zapisy regulujące możliwość działań, a zwłaszcza ochrony środowiska przyrodniczego.

W celu pełnego określenia skutków realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze, należy zidentyfikować charakter – siłę oddziaływań, zakres czasowy i trwałość negatywnych oraz pozytywnych oddziaływań projektu planu w trakcie realizacji przedsięwzięć wskazanych w projekcie oraz na etapie późniejszej ich eksploatacji.

Ocena przewidywanych oddziaływań

Obszary ochrony przyrody

Projekt miejscowego planu nie zawiera sformułowań zapewniającą ścisłą ochronę przyrodniczą obszarów i obiektów ze względu na brak na danym terenie obszarów objętych ochroną prawną. Równocześnie projekt planu nie zawiera zapisów, których treść mogłaby zagrażać tym obszarom.

Na obszarze nie występują obszary Natura 2000 oraz inne obszary ochrony przyrody, dlatego nie przewiduje się oddziaływania na te tereny (oddziaływanie obojętne). Obszary objęte ochroną (obszar Natura 2000 Dolina Widawy oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie) znajdują się w bliskiej i/lub niedalekiej odległości od poszczególnych obszarów objętych planem. Co więcej, analizowane obszary łączą się z nimi poprzez zidentyfikowane krajowe oraz lokalne korytarze ekologiczne – otwarte tereny użytków rolnych, łąk i pastwisk, tereny leśne oraz doliny rzek i cieków wodnych. Projekt planu nie narusza istotnego z punktu widzenia przyrodniczego zróżnicowania ekosystemów występujących tu gatunków roślin i zwierząt. Stwierdza się, że planowane zagospodarowanie terenu nie będzie zakłócać równowagi środowiska w aspekcie zachowania różnorodności biologicznej.

Realizacja miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stwarza zagrożenia dla chronionych walorów form ochrony przyrody, a mianowicie:

- nie wpłynie na pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt chronionych w sieci obszarów Natura 2000,
- nie spowoduje dezintegracji obszarów Natura 2000,
- nie wpłynie na spójność sieci obszarów Natura 2000,
- nie wpłynie również na inne wartości przyrodnicze i krajobrazowe, stanowiących formy ochrony przyrody – połączone z obszarem planu przez korytarze ekologiczne i powiązania przyrodnicze.

Bioróżnorodność:

- oddziaływanie negatywne, małoznaczące, stałe – ze względu na inwestowanie na terenach o dość bogatym zróżnicowaniu biologicznym. W wyniku budowy nowych obiektów zostanie zmniejszona powierzchnia biologicznie czynna, co może wiązać się z częściową utratą bioróżnorodności. Wartości przyrodnicze zostaną naruszone głównie na terenach nowo zainwestowanych. W planie ustalono jednak obowiązek zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na każdej z działek budowlanych. Co więcej, zakres nowych terenów zabudowy wytyczonych w sporządzanym planie jest niewielki oraz stanowi kontynuację lub/i uzupełnienie istniejącego już zagospodarowania na danym terenie. Oznacza to, że negatywne oddziaływanie na bioróżnorodność będzie miało zatem znikome znaczenie. Nie prognozuje się znaczącego ubytku w różnorodności biologicznej gminy Oborniki Śląskie.
- oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie – plan ustala sytuowanie budynków od ściany lasu w odległości określonej przez przepisy odrębne. Tereny przeznaczone pod zabudowę, bezpośrednio graniczące z lasem w ujęciu ekologicznym stanowią strefę ekotonową. Jest to przejściowa strefa między lasem a gruntami nieleśnymi, zwykle charakteryzująca się dużym bogactwem gatunkowym. Powyższe ustalenie planu jest ważne przede wszystkim z uwagi na przepisy przeciwpożarowe, jednak dodatkowo odsunięcie zabudowy od granicy lasu, ograniczy wpływ inwestycji w sąsiedztwie na utratę występującej w tej strefie bioróżnorodności.

Rośliny, zwierzęta:

- oddziaływanie negatywne, pośrednie, czasowe – na etapie realizacji inwestycji – m.in. budowy nowych obiektów, warstwa glebowa ulegnie dewastacji w skutek prowadzenia robót ziemnych. Może się to wiązać z lokalnym zniszczeniem siedlisk występowania zwierząt bezkręgowych. Tereny przeznaczone pod zabudowę są jednak niewielkie, zatem ewentualne uszczuplenie ich siedlisk nie będzie miało wpływu na stan zachowania ich populacji.
Istotnym oddziaływaniem jest również hałas na etapie realizacji, który może doprowadzić do tymczasowego płoszenia ptaków i ssaków z rejonu i pobliskiego otoczenia obszarów mpzp.
Powyższe oddziaływania mają jednak charakter czasowy i ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych prowadzonych na obszarach. Na etapie eksploatacji inwestycji nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań na bezkręgowce, ptaki, ssaki, płazy oraz gady.
- oddziaływanie negatywne, mało znaczące (przeciętne), bezpośrednie, średnioterminowe na warunki bytowania gatunków pospolitych – ptaków, ssaków i owadów – w wyniku budowy nowych obiektów. Oddziaływanie to może zostać zminimalizowane poprzez wprowadzenie dodatkowych zapisów dotyczących powierzchni biologicznie czynnej.
- oddziaływanie obojętne – na zidentyfikowane obszary gminy chronione gatunki roślin i zwierząt, które ze względu na dogodne warunki migracyjne mogą również pojawiać się na obszarach, objętych mpzp. Ze względu na charakter planowanych działań (głównie uzupełnienie już istniejących terenów zabudowy), ich niewielką skalę, a także wprowadzone w planie zakazy, nakazy i ograniczenia w odniesieniu do funkcjonowania obiektów, stwierdza się brak możliwości wystąpienia jakichkolwiek oddziaływań na wartościową faunę i florę (w tym gatunki objęte ochroną).
- oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, przeciętne – na skutek realizacji planu nastąpi częściowa wycinka zadrzewień i zakrzaczeń na terenach rolnych o charakterze zadrzewionym. Ze względu na niewielką powierzchnię tego terenu (obszar dwóch działek położonych w obrębie geodezyjnym Pęgów) nie prognozuje się, aby oddziaływanie to było znaczące w lokalnej, ogólnogminnej skali pod względem ubytku terenów zieleni. Co więcej, ze względu na położenie tego terenu w otoczeniu istniejącej zabudowy oraz w sąsiedztwie linii kolejowej można stwierdzić, że tereny te nie posiadają dużej wartości przyrodniczej i nie stanowią znaczącej ostoji bioróżnorodności. Dodatkowo, warto zaznaczyć, że w planie wskazano minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej do zachowania na działkach budowlanych oraz maksymalny udział zabudowy, co oznacza, że istniejące zadrzewienia zostaną fragmentarycznie zlikwidowane, a część z nich pozostanie nienaruszona.
- oddziaływanie obojętne – nie prognozuje się oddziaływań na powiązania przyrodnicze obszaru gminy oraz korytarze ekologiczne (w tym korytarze o znaczeniu krajowym KPdC-188 Wzgórza Trzebnickie i KPdC-19A Dolina Odry Środkowej). Niewielka powierzchnia obszarów, objętych mpzp, a także

niewielka skala wprowadzanych zmian w zagospodarowaniu pozwala stwierdzić, że realizacja dokumentu nie wpłynie na zachowanie drożności zidentyfikowanych korytarzy ekologicznych (zarówno lokalnych jak i należących do krajowej sieci ekologicznej ECONET). Położenie analizowanych terenów w ramach istniejącej zabudowy poszczególnych miejscowości, bądź w jej sąsiedztwie i otoczeniu sprawia, że istniejące powiązania przyrodnicze nie zostaną w żaden sposób ograniczone. Warunki migracyjne praktycznie nie ulegną zmianie względem stanu istniejącego.

- oddziaływanie obojętne – nie przewiduje się wpływu realizacji planu na roślinność i zwierzyńę leśną. W odniesieniu do lasów (również tych zlokalizowanych za granicą obszarów mpzp) wprowadzono konieczność sytuowania budynków od ściany lasu w określonej odległości (z uwagi na przepisy przeciwpożarowe). Tereny przeznaczone pod zabudowę, bezpośrednio graniczące z lasem w ujęciu ekologicznym stanowią strefę ekotonową. Jest to przejściowa strefa między lasem a gruntami nieleśnymi, zwykle charakteryzująca się dużym bogactwem gatunkowym. Zatem odsunięcie zabudowy od granicy lasu dodatkowo ograniczy wpływ inwestycji na utratę występującej w tej strefie siedlisk.
- oddziaływanie obojętne – nie przewiduje się wpływu realizacji planu na zwierzyńę polną. Pomimo przeznaczenia części terenów funkcjonujących obecnie rolniczo na tereny zabudowy, ocenia się, że ze względu na niewielki zakres (niewielka powierzchnia takich zmian) oraz położenie niniejszych terenów rolniczych w otoczeniu zabudowy (tereny rolnicze nie należą do terenów rolniczych otwartych) nie nastąpi znaczące oddziaływanie na zwierzęta charakterystyczne dla pól uprawnych. Pola uprawne pełnią zwykle bazę żywieniową dla tych gatunków zwierząt. Dotyczy to jednak głównie otwartych terenów rolniczych, położonych z dala od zabudowy i miejsc stałego przebywania ludzi.
- oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe – korzystanie z biologicznych przydomowych oczyszczalni ścieków (których realizację dopuszcza mpzp) determinuje korzystny wpływ na roślinność. Korzenie roślin z rozbudowanym systemem korzeniowym w bezpośredniej okolicy urządzenia odprowadzającego ścieki do gruntu (np. drenaż rozsączający, studnia chłonna itp.) będą miały bardzo duży przyrost, ponieważ ścieki oczyszczone (nawet te w wysokim stopniu) zawierają związki azotu i fosforu stanowiące nawóz dla roślin. Co więcej, pozostały osad czynny z oczyszczalni, będący produktem ubocznym oczyszczania może zostać wykorzystany jako kompost do drzew i krzewów ozdobnych.
- oddziaływanie negatywne, skumulowane, stałe – kumulacja różnego typu negatywnego oddziaływania prowadzi do powstania uciążliwości charakterystycznych dla funkcjonowania terenów zurbanizowanych, których negatywne oddziaływanie na warunki siedliskowe na sąsiednich terenach ograniczane jest naturalną odpornością środowiska na degradację, związaną z istniejącymi obszarami o niewielkim stopniu przekształceń.

Powietrze i klimat

- oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, stałe – w związku z powstaniem nowych terenów zabudowy nastąpi niewielka zmiana klimatu lokalnego, wzrost emisji ciepła do atmosfery, emisja może zostać ograniczona poprzez wykorzystanie gazu, innych paliw ekologicznych lub energii elektrycznej. Brak oddziaływania negatywnego stałego, gdy do procesu ogrzewania będą wykorzystywane odnawialne źródła energii.
- oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, tymczasowe, krótkoterminowe - ewentualnie uciążliwości związane z emisją zanieczyszczeń powietrza mogą wystąpić podczas realizacji zamierzeń inwestycyjnych w związku z dostawą sprzętu i materiałów budowlanych. W wyniku pracy maszyn budowlanych przewidywany jest wzrost stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, szczególnie pyłów powstałych podczas przemieszczania mas ziemi oraz gazów emitowanych przez pojazdy obsługujące plac budowy. Zwiększy się również emisja hałasu i powstanie wibracji w związku z pracą urządzeń i maszyn oraz wzmożony transport podczas realizacji budowy. Jednak realizacja ustaleń nie będzie stanowić zagrożenia dla jakości środowiska atmosferycznego, nie powinna powodować uciążliwości, a niekorzystny wpływ prowadzonych robót budowlanych będzie miał charakter tymczasowy i zakończy się wraz z ukończeniem prac budowlanych. Stopień zanieczyszczenia powietrza nie przekroczy jednak wskaźników określonych w przepisach odrębnych.
- oddziaływanie obojętne – wprowadzone obostrzenia co do realizacji nowych obiektów decydują iż nie będą one generować znaczących zanieczyszczeń do wód. Na obszarze nie powstaną zakłady, których działalność może zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z zapisami planu, uciążliwość prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie zanieczyszczenia powietrza nie może powodować przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych. Co więcej, uciążliwości nie mogą wykraczać poza granicę terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Wyklucza to zatem potencjalny wpływ istniejących oraz przyszłych obiektów usługowych na glebę i powierzchnię ziemi oraz ich skażenie.
- oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie, stałe – obszar zachowuje obszary funkcjonujące jako tereny leśne. Lasy wpływać będą pozytywnie na lokalne warunki termiczne i wilgotnościowe.
- oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie, stałe – zachowane w planie obszarów przeznaczonych na tereny leśne wpłyną korzystnie na jakość powietrza. Obecność lasów to skuteczny i naturalny sposób poprawy jakości powietrza. Rośliny działają jak naturalny filtr oczyszczający powietrze z pyłów zawieszonych. Posiadają również zdolność pochłaniania innych zanieczyszczeń powietrza.
- oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe – plan wskazuje na możliwość stosowania odnawialnych źródeł energii (za wyjątkiem turbin wiatrowych). Jest to korzystne z punktu widzenia realizacji celów polskiej

polityki energetycznej. Głównym długoterminowym skutkiem realizacji planu w tej kwestii będzie więc poprawa jakości powietrza atmosferycznego, ze względu na stopniowy wzrost wykorzystania alternatywnych źródeł energii.

Wpływ planowanej inwestycji na klimat oraz klimatu na trwałość inwestycji:

- Analizowane zmiany mają charakter lokalny. Skala zmian i ich usytuowanie oraz wielkość nie powinna znacząco wpłynąć na klimat i jego zmiany. Niemniej jednak, należy zaznaczyć, że przeznaczenie terenów w sporządzanym planie miejscowym pod różnego rodzaju zabudowę, związane jest z koniecznością odprowadzania wód opadowych i roztopowych z dachów. Poza możliwością odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej (po jej wybudowaniu), plan wskazuje na zagospodarowanie ich w granicach działki budowlanej z wykorzystaniem naturalnej retencji gruntu lub poprzez budowę zbiorników wodnych. Wskazane w planie rozwiązania są korzystne z punktu widzenia wsparcie naturalnego obiegu wody w przyrodzie (a tym samym oszczędności zasobów wodnych). Niewątpliwie jest to zrównoważony rozwój z uwzględnieniem adaptacji do zmian do klimatu. Jeśli woda opadowa ma możliwość swobodnego wsiąkania w ziemię, stanowi ważny element ochrony przeciwpowodziowej i pełni istotną rolę w zapobieganiu suszy. W przeciwnym wypadku (szybki spływ powierzchniowy) może wpływać na nasilanie się tych procesów. Ponadto woda deszczowa jest istotnym elementem w procesie regulacji mikroklimatu - oczyszcza powietrze i powierzchnię z zanieczyszczeń oraz wpływa na obniżenie temperatury.
- Z uwagi na lokalny charakter zmian (tereny przeznaczone do sytuowania nowej zabudowy stanowią uzupełnienie już istniejącej zabudowy), ich skalę oraz wielkość stwierdza się, że wpływ zmiany klimatu na trwałość przedsięwzięcia jest nieistotny, wynika to zarówno z położenia planowanych terenów budowlanych, ich wielkości oraz prognozowanych zmian klimatu.
- Adaptacja inwestycji do zmian klimatu w odniesieniu do innych kwestii nie jest wymagana.

Wody

- oddziaływanie obojętne – realizacja planu nie spowoduje pogorszenia się zdolności infiltracyjnej gruntów. Z reguły powiększenie obszarów zurbanizowanych związane jest zawsze ze zmniejszeniem zdolności gruntu do infiltracji, co powoduje nadmierny odpływ wód opadowych oraz roztopowych z terenu. Pojawić może się zatem zagrożenie w odniesieniu do wód gruntowych, których poziom może wówczas ulec obniżeniu a ich zasoby zmniejszeniu. W konsekwencji może nastąpić nadmierne wysuszenie gruntu, powodujące zanikanie oraz degradację cieków wodnych zidentyfikowanych w regionie.

W celu zminimalizowania możliwości wystąpienia powyższego zagrożenia plan ogranicza powierzchnię przeznaczoną do zabudowy, wprowadzając maksymalny udział powierzchni zabudowanych i utwardzonych na działkach. Ustala się również minimalną wielkość powierzchni biologicznie czynnej, co korzystnie wpływając na kształtowanie lokalnej retencji wodnej zapewni tym samym gruntom odpowiednie warunki infiltracyjne. To z kolei wpłynie na kształtowanie warunków wilgotnościowych gleb, co ma znaczenie na

przedmiotowym terenie, ze względu na stwierdzone w skali całego kraju niedobory wodne. Oddziaływanie to będzie mieć charakter trwały, oddziałując w sposób pośredni na kształtowanie lokalnych zasobów wodnych. Kształtowania lokalnej retencji wodnej będzie miało miejsce również dzięki zachowaniu dużych powierzchni terenów naturalnych i półnaturalnych (lasy, łąki i pastwiska oraz tereny rolnicze). Funkcjonowanie takich terenów ogranicza spływy powierzchniowe, przez co więcej wody ma szansę wsiąknąć w glebę.

- oddziaływanie negatywne mało znaczące (przeciętne), bezpośrednie, długoterminowe, stałe – niewielki wpływ na warunki gruntowo-wodne. Nowa zabudowa spowoduje zwiększone zapotrzebowanie na wodę. Potencjalnym zagrożeniem jest możliwość zanieczyszczenia gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych ściekami bytowymi. Oddziaływanie może zostać zminimalizowane poprzez sprawne działanie systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz systemu zbierania, gromadzenia i utylizacji odpadów.
- oddziaływanie negatywne, mało znaczące (przeciętne), tymczasowe - plan dopuszcza korzystanie ze zbiorników bezodpływowych, które w przypadku ewentualnej nieszczelności mogą zwiększyć ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych. Korzystanie z tego typu rozwiązań będzie jednak tymczasowe, gdyż plan zezwala na nie jedynie do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej.
- oddziaływanie obojętne - brak emisji do środowiska gruntowo – wodnego przy przyjętej zasadzie odprowadzania ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej.
- oddziaływanie obojętne – wprowadzone obostrzenia co do realizacji nowych obiektów decydują iż nie będą one generować znaczących zanieczyszczeń do wód. Na obszarze nie powstaną zakłady, których działalność może zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z zapisami planu, uciążliwość prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie zanieczyszczenia wód nie może powodować przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych. Co więcej, uciążliwości nie mogą wykraczać poza granicę terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Wyklucza to zatem potencjalny wpływ istniejących oraz przyszłych obiektów usługowych na gleby i powierzchnię ziemi oraz ich skażenie.
- oddziaływanie obojętne – ze względu na wprowadzone obostrzenia (głównie dotyczące sposobu zagospodarowania ścieków oraz odpadów), realizacja planu nie wpłynie na nieosiągnięcie celów środowiskowych przewidzianych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych oraz Jednolitych Części Wód Podziemnych, w ramach których położone są obszary objęte mpzp. Nie przewiduje się, aby realizacja planu spowodowała zanieczyszczenie wód Odry oraz jej dopływów, przepływających w sąsiedztwie analizowanych terenów. Przewidziane w projekcie środki należy uznać za celowe i adekwatne do zmian zagospodarowania terenu.

- oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, krótkotrwałe, mało znaczące - budowa nowych obiektów, może stanowić potencjalne krótkotrwałe negatywne oddziaływanie na jakość wód. Oddziaływanie to może wystąpić na skutek awarii maszyn budowlanych i niekontrolowanego wycieku zanieczyszczeń bezpośrednio do ziem i wód. Jednakże są to sytuacje awaryjne, występujące sporadycznie.
- oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, długoterminowe, mało znaczące (przeciętne) – sporządzany plan dopuszcza możliwość korzystania z przydomowych oczyszczalni ścieków. Nieodpowiednie korzystanie z instalacji lub potencjalne awarie mogą spowodować, iż niedostatecznie oczyszczone ścieki trafią do gruntu, stwarzając tym samym zagrożenie zanieczyszczenia zasobów wód podziemnych. Niniejsze zagrożenie ocenia się jako mało znaczące i nieznaczne, ponieważ do przedostania się zanieczyszczeń do gruntu i wód może dojść wyłącznie w przypadku ewentualnej nieszczelności obiektu. Szczelne komory, których ścieki są oczyszczane, gwarantują brak przecieków do ziemi i wód gruntowych, a tym samym brak skażenia okolicznych zasobów. Nie przewiduje się zatem negatywnego oddziaływania na wody podziemne pod warunkiem stosowania oczyszczalni dobrej jakości. O jakość oczyszczalni ścieków dbają ich producenci, którzy testują swoje urządzenia i gwarantują, że do środowiska nie przedostaną się żadne szkodliwe substancje. Odprowadzana ciecz jest tak oczyszczona, by była bezpieczna dla gleb i wód. Dodatkowo, z uwagi na rodzaj i skalę przedsięwzięcia oraz spodziewane zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych nie przewiduje się możliwości pogorszenia stanu oraz nieuzyskania celów środowiskowych dla JCWP oraz JCWPd.
- oddziaływanie pozytywne, pośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe – biorąc pod uwagę marginalny stopień skanalizowania obszarów wiejskich gminy Oborniki Śląskie (ok. 6%) prognozuje się, że funkcjonowanie dopuszczonych w mpzp przydomowych oczyszczalni ścieków doprowadzi do korzystnych efektów długoterminowych. Funkcjonowanie urządzeń w przyszłości spowoduje wzrost oczyszczonych ścieków w gminie. Ich realizacja pozwoli na zahamowanie zrzutów ścieków do środowiska naturalnego, co będzie miało wpływ na poprawę jakości ogółu zasobów środowiska przyrodniczego: wód powierzchniowych i podziemnych, gleb oraz powietrza.

Zasoby naturalne, powierzchnia ziemi

- oddziaływanie obojętne – w granicach terenu objętego projektem planu nie ma terenów górniczych ani złóż kopalin - dlatego nie przewiduje się funkcji związanych z eksploatacją.
- oddziaływanie negatywne (przeciętne) krótkotrwałe - negatywne oddziaływanie inwestycji na powierzchnię ziemi w związku z powstaniem nowych obiektów kubaturowych. Na terenach zajętych pod zabudowę dojdzie do naruszenia naturalnej warstwy glebowej podczas prac budowlanych.

Realizacja zadań inwestycyjnych może się wiązać z powstawaniem odpadów w związku z pracami budowlanymi. W związku z powyższym należy podczas prac zapewnić odpowiednią zbiórkę i selekcję odpadów. Materiały budowlane powinny być wyodrębniane i wytwarzane w pobliżu budowy tak, aby zminimalizować zużycie energii potrzebnej do ich transportu. Tam, gdzie to możliwe, elementy budowlane należy wyprodukować poza obrębem budowy, a następnie dostarczyć je w docelowe miejsce, w celu maksymalizacji korzyści, płynących z ich pozamiejscowego wytwarzania (m.in. minimalizacja powstawania odpadów, stosowanie recyklingu, powstawanie elementów wysokiej jakości, zmniejszenie hałasu i pylenia).

Masy ziemne powstałe podczas realizacji przedsięwzięcia, należy w jak największym stopniu wykorzystać na miejscu w celu niwelacji terenu, co pozwoli na skuteczną minimalizację negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi.

- oddziaływanie obojętne – wprowadzone obostrzenia co do realizacji nowych obiektów decydują iż nie będą one generować znaczących zanieczyszczeń gleb i ziemi. Na obszarze nie powstaną zakłady, których działalność może zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z zapisami planu, uciążliwość prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie zanieczyszczenia gruntu nie może powodować przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych. Co więcej, uciążliwości nie mogą wykraczać poza granicę terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Wyklucza to zatem potencjalny wpływ istniejących oraz przyszłych obiektów usługowych na gleby i powierzchnię ziemi oraz ich skażenie.
- oddziaływanie obojętne – brak oddziaływania na występujące na obszarze planu gleby III klasy bonitacyjnej. Obszar występowania chronionych gleb przeznaczony jest w mpzp na tereny użytków rolnych z ustalonym zakazem zabudowy. Dla części terenów położonych na gruntach III klasy bonitacyjnej zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze uzyskano we wcześniejszych procedurach planistycznych uzyskała zgodę. Zmiana nie wynika bezpośrednio z ustaleń sporządzanego planu.
- oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, długoterminowe, mało znaczące (przeciętne) – sporządzany plan dopuszcza możliwość korzystania z przydomowych oczyszczalni ścieków. W przypadku nieszczelności obiektu może dojść do przedostania się zanieczyszczeń do gruntu. Jest to jednak sytuacja wyjątkowa, dlatego zagrożenie określa się jako nieznaczne. Szczelne komory, w których ścieki są oczyszczane, gwarantują brak przecieków do ziemi, a tym samym brak jej skażenia. Nie przewiduje się zatem negatywnego oddziaływania na ziemię pod warunkiem stosowania oczyszczalni dobrej jakości. O jakość oczyszczalni ścieków dbają ich producenci, którzy testują swoje urządzenia i gwarantują, że do środowiska nie przedostaną się żadne szkodliwe substancje. Odprowadzana ciecz jest tak oczyszczona, by była bezpieczna dla gleb.

Krajobraz

- oddziaływanie obojętne – realizacja ustaleń planu nie spowoduje znaczącego przekształcenie krajobrazu. Planowane uzupełnienie istniejącej zabudowy poprzez realizowanie nowych obiektów budowlanych nie wpłynie na przekształcenia krajobrazu miejscowości Jary, Lubnów, Osolin, Pęgów, Siemianice, Uraz, Wielka Lipa - Osole oraz Wilczyn. Mimo, że tereny przeznaczone do sytuowania nowej zabudowy wskazane zostały również w obszarach, dotychczas niezainwestowanych to stanowią one jedynie uzupełnienia już istniejącego zainwestowania.
Zapisy planu uwzględniają zasady estetyki, a nowe obiekty dzięki odpowiednim ustaleniom zachowają spójność z istniejącym krajobrazem. Zapewni to m.in. zastosowanie wskaźników intensywności zabudowy oraz ustalenia dotyczące kompozycji: wysokość budynków, kształty i kąty pochylenia dachów, rodzaje pokrycia dachowego itp.
- oddziaływanie obojętne – nie przewiduje się zakłócenia krajobrazu kulturowego analizowanych obszarów i ich otoczenia. Tereny poszczególnych wsi w gminie Oborniki Śląskie posiadają ukształtowaną historyczną strukturę przestrzenną, która objęta jest ochroną konserwatorską. Plan gwarantuje utrzymanie stref ochrony konserwatorskiej oraz ochrony krajobrazu kulturowego, w których obowiązują obostrzenia w odniesieniu do kształtowania nowej zabudowy. W związku z tym realizacja planu nie wpłynie na krajobraz kulturowy gminy.
- oddziaływanie obojętne - na obszarze mpzp w miejscowościach Lubnów i Osolin wyznaczono obszar przeznaczony na teren elektroenergetyki, w którym może zostać zlokalizowana stacja transformatorowa SN/nN. Ocenia się, iż realizacja planowanego przedsięwzięcia nie wpłynie istotnie na istniejący widok (ekspozycję widokową) zabudowy mieszkaniowej wsi.

Zabytki, dobra materialne

- oddziaływanie obojętne – czyli brak oddziaływania na dziedzictwo kulturowe - plan utrzymuje występującą na analizowanych obszarach strefę ochrony konserwatorskiej „OW” dla ochrony zabytków archeologicznych, oraz strefę ochrony konserwatorskiej „B” i strefę ochrony krajobrazu kulturowego „K” (dla których wskazano obowiązki nawiązywania nowej zabudowy do zabudowy historycznej, wskazano parametry, gabaryty i kształty i kolorystykę dla nowych obiektów a także nakazano uwzględnienie w przyszłej kompozycji istniejących wartości zabytkowych terenu i otoczenia). W ramach niniejszych stref wskazano ustalenia chroniące istniejące zasoby kulturowe oraz utrzymanie ich odpowiedniej ekspozycji widokowej. Ponadto, ustalono ochronę zidentyfikowanego stanowiska archeologicznego 3/79/76-27. Oznacza to brak jakichkolwiek zagrożeń ze strony realizowanego planu na utrzymanie wartości kulturowych analizowanych obszarów oraz ich otoczenia.

Ludzie

- oddziaływanie pozytywne, silne, bezpośrednie, stałe – wynika z poszerzenia obszarów mieszkaniowych oraz usługowych. Zaspokojone zostaną potrzeby mieszkaniowe społeczeństwa oraz powstaną nowe miejsca pracy.
- oddziaływanie obojętne - nie przewiduje się zwiększenia negatywnego wpływu ustaleń projektu planu na zdrowie i życie ludzi. Plan wprowadza zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (z pewnymi wyjątkami). Zgodnie z zapisami planu, uciążliwość prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie emisji hałasu, zanieczyszczenie powietrza, promieniowania elektromagnetycznego oraz zanieczyszczenia gruntu i wód nie może powodować przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych. Co więcej, uciążliwości nie mogą wykraczać poza granicę terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Wyklucza to zatem potencjalny wpływ istniejących oraz przyszłych obiektów usługowych na gleby i powierzchnię ziemi oraz ich skażenie.
- oddziaływanie negatywne, krótkotrwałe, mało znaczące - podczas realizacji przedsięwzięcia (prace budowlane) może wystąpić zwiększona emisja hałasu i spalin z silników pracującego sprzętu. Będzie to jednak oddziaływanie tymczasowe z uwagi na skalę i charakter przedsięwzięcia, które zakończy się wraz z pracami budowlanymi. Oddziaływanie to nie będzie stanowić znacznej uciążliwości.
- oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie, stałe - na obszarze planu występują tereny chronione akustycznie, dla których plan wprowadza obowiązek zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu. Zapis ten sprawia, że mimo częściowej lokalizacji terenów przeznaczonych m.in. na zamieszkanie w sąsiedztwie dróg powiatowych i wojewódzkich, nie powinno dojść do przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na tych terenach.
- oddziaływanie negatywne, długoterminowe, mało znaczące (przeciętne) - plan dopuszcza możliwość korzystania z przydomowych oczyszczalni. Obiekty takie wykorzystują w procesie oczyszczania procesy beztlenowe (np. osadniki gnilne), mogą zatem powodować uciążliwości użytkowe w postaci odorów wydobywających się z kominków wentylacyjnych. Należy zaznaczyć, że odpowiednio wykonana wentylacja systemu, zastosowanie filtrów antyodorowych oraz stosowanie biopreparatów skutecznie eliminuje uciążliwości zapachowe nawet przy systemach wykorzystujących systemy beztlenowe. Prognozuje się zatem, iż przy zastosowaniu oczyszczalni dobrej jakości oddziaływanie to nie będzie stanowić znaczących uciążliwości.
- oddziaływanie obojętne – brak oddziaływania ze strony przydomowych oczyszczalni ścieków, których realizację dopuszcza sporządzany plan w odniesieniu do klimatu akustycznego. Oczyszczalnie nie emitują dźwięków.
- oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie, stałe - zapisy planu zapewniają ochronę ludzi przed ryzykiem wystąpienia ponadnormowego promieniowania

elektromagnetycznego. Dla przebiegających przez obszar planu napowietrznych linii elektromagnetycznych średniego napięcia ustalono strefę ochronną, w której nakazano przestrzeganie zakazów według przepisów odrębnych. Oznacza to zatem m.in. zakaz lokalizacji w strefie ochronnej pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Ograniczenia w zagospodarowaniu dotyczą także terenów w zasięgu oddziaływania gazociągu podwyższonego ciśnienia.

- oddziaływanie obojętne - na obszarze mpzp w miejscowościach Lubnów i Osolin wyznaczono obszar przeznaczony na teren elektroenergetyki, w którym może zostać zlokalizowana stacja transformatorowa SN/nN. Nie przewiduje się jednak powstania nowych źródeł hałasu, ponieważ emisja hałasu ze stacji transformatorowych jest pomijalnie mała.

Na podstawie dostępnej literatury można stwierdzić, że eksploatacja stacji transformatorowych nie spowoduje również przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Natężenie pola elektrycznego w otoczeniu stacji transformatorowych nie powinno przekroczyć 1 kV/m (wartości dopuszczalnej). Wartości natężenia pola magnetycznego również nie powinny przekroczyć poziomów dopuszczalnych. Planowana budowa stacji, jak również późniejsza jej eksploatacja nie będzie stanowiła zagrożenia dla środowiska, w tym dla zdrowia i życia ludzi. Spełniać będzie wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r., poz. 1883).

Realizację ustaleń planu w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii i rozwiązań technicznych nie powinna oddziaływać negatywnie na ludzi i środowisko.

13. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAWCZYCH, OGRANICZAJĄCYCH I KOMPENSACYJNYCH

Niezależnie od ustaleń planu miejscowego, na obszarze opracowania obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska. Niniejsza prognoza nie stwierdza znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

Ustalenia planu w sposób kompleksowy odnoszą się do problematyki ochrony środowiska na jego obszarze. W odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska wprowadzone zostały ustalenia, które poprzez wdrożenie skutkować będą łagodzeniem i rekompensatą wpływu inwestycji na środowisko lub będą mieć charakter działań zapobiegawczych.

Jako działania zapobiegawcze, ograniczające i kompensacyjne negatywnych oddziaływań realizacji projektu planu w formie ustaleń dokumentu proponuje się m.in.:

- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych przy wykorzystaniu naturalnej retencji gruntu lub poprzez budowę zbiorników wodnych,

- zachowanie standardów akustycznych dla terenów mieszkaniowo-usługowych oraz terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- zachowanie stref ochrony od linii elektroenergetycznych,
- obowiązek stosowania przy zaopatrzeniu w ciepło instalacji lub urządzeń spełniających graniczne wartości emisji,
- stosowanie odnawialnych źródeł energii,
- wprowadzanie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w ramach poszczególnych działek budowlanych,
- ograniczenie wskaźnika zabudowy na działkach budowlanych.

Dodatkowo, jako działania kompensacyjne i zapobiegające negatywnym skutkom oddziaływania na środowisko, w niniejszej Prognozie proponuje się:

- podczas prowadzenia wykopów zabezpieczyć wierzchnią warstwę ziemi, która powinna być ponownie wykorzystana do urządzenia terenów zielonych,
- zorganizować miejsca przechowywania materiałów pędnych i smarów, stanowisk postojowych pojazdów i maszyn roboczych, w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie środowiska,
- tankowanie paliwa, przeglądy, naprawy i konserwacje maszyn prowadzić tylko w miejscach odpowiednio przygotowanych i zabezpieczonych przed przedostawaniem się substancji ropopochodnych do gruntu,
- teren inwestycji, po zakończeniu prac związanych z budową sprzątnąć i przywrócić do stanu funkcjonalności przyrodniczej.
- stosowanie nowoczesnego i sprawnego technicznie sprzętu o niskich parametrach emisji zanieczyszczeń i hałasu,
- zabezpieczenie terenu budowy przed ewentualnym skażeniem środowiska w wyniku potencjalnych wycieków z maszyn, sprzętu budowlanego,
- prowadzenie prac budowlanych i remontowych poza okresem rozrodczym ptaków, tj. w okresie od połowy sierpnia do końca lutego,
- przed rozpoczęciem planowania i wykonania remontu należy przeprowadzić kontrolę (kontrole) budynku i ustalić miejsce oraz czas zajmowania kryjówki przez nietoperze,
- prace remontowe powinny być prowadzone poza okresem rozrodczym i hibernacją,
- podczyszczanie wód odprowadzanych z jezdni i parkingów, tak by nie zawierały one szczególnie szkodliwych dla organizmów wodnych zanieczyszczeń,
- podczas poboru wody na cele budownictwa, produkcji wyznaczyć przepływy nienaruszalne i zbilansować ilość wody w zlewni,
- ograniczenie do minimum szerokości i głębokości wykopów, stosowanie metod ograniczających ilość odpompowywanej z wykopów wody, aby zapobiegać wahaniom zwierciadła wody na terenach przyległych.

Minimalizacja negatywnych oddziaływań związana powinna być przede wszystkim z działaniami na powierzchnię ziemi -pozyskiwane masy ziemne w fazie budowy mogą zostać wykorzystane do kształtowania terenów zielonych.

Ocena oddziaływania na środowisko potwierdza, że projektowane przedsięwzięcie inwestycyjne w fazie budowy i eksploatacji nie spowoduje negatywnego oddziaływania na najważniejsze komponenty środowiska.

14. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE

Podstawowym wyznacznikiem przy wprowadzaniu nowych elementów zagospodarowania do środowiska, winno być zachowanie właściwych proporcji między terenami zainwestowanymi a otwartymi, jak również zachowanie ciągłości terenów otwartych oraz przyjęcie i zrealizowanie takich rozwiązań funkcjonalnych i przestrzennych, które umożliwiają zachowanie wartości środowiska lub zminimalizowanie niekorzystnych zmian. Analizując całokształt zagadnień przyrodniczych w opracowywanym projekcie planu można stwierdzić, iż projektowane zamierzenia uwzględniają w znacznym stopniu zasady ochrony środowiska, wykluczając możliwość powstawania negatywnego oddziaływania na środowisko. W związku z tym w prognozie nie przedstawia się działań alternatywnych do proponowanych w planie.

Ze względu na to, że tereny objęte planem znajduje się poza obszarem Natura 2000 nie przewiduje się również alternatywnych rozwiązań w zakresie celów i ochrony obszarów Natura 2000.

Zaproponowane w projekcie planu założenia są optymalne z punktu widzenia prawidłowości rozwiązań planistycznych.

W poszczególnych komponentach środowiska, uwzględniono słabe punkty oraz metody minimalizacji niekorzystnych skutków realizacji założeń projektowanego dokumentu dla środowiska, z uwzględnieniem celu i skutków dla środowiska.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego stanowi autorską i indywidualną wizję optymalnego sposobu zagospodarowania terenu, uwzględniającą specyficzne warunki jej realizacji.

Alternatywa w zakresie wyboru lokalizacji planowanych zamierzeń planistycznych:

Analizowane tereny są już częściowo zabudowane lub/i znajdują się w okolicach istniejącej już zabudowy. Funkcje wskazane w sporządzanym planie stanowić będą kontynuację obecnego zainwestowania. Realizacja ustaleń planu sprzyjać będzie zatem idei koncentracji zagospodarowania. Teoretycznie w gminie Oborniki Śląskie jest możliwość poszukiwania alternatywnych lokalizacji, ale nie przyniosłoby to widocznych efektów środowiskowych. Inna lokalizacja wskazanych funkcji wiązałaby się prawdopodobnie z podjęciem procesu warunków zabudowy na analizowanych terenach. Poszukiwanie rozwiązań alternatywnych w aspekcie przestrzennym jest więc możliwe, ale niezasadne i niewłaściwe.

Zaproponowana lokalizacja jako kontynuacja istniejącej zabudowy jest niczym innym jak elementem zrównoważonego rozwoju. Dokończenie zagospodarowania terenu w trybie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyniesie więcej korzyści niż w procesie warunków zabudowy.

Alternatywa w zakresie wyboru funkcji:

Biorąc pod uwagę charakter dotychczasowej zabudowy na analizowanych terenach oraz w ich sąsiedztwie, przewidziane w projekcie planu funkcje stanowią kontynuację istniejącej zabudowy, a nawet w niektórych przypadkach wyłącznie weryfikację faktycznego zagospodarowania tych terenów. Realizacja ustaleń planu jest możliwa zatem bez większych kosztów środowiskowych. Poszukiwanie rozwiązań alternatywnych w tej sytuacji nie jest więc niezbędne, a nawet może przyczynić się do zwiększenia wpływu na środowisko.

Alternatywa w zakresie szczegółowych ustaleń z zakresu intensywności zagospodarowania:

Projekt planu przewiduje typową – dla planowanego charakteru zagospodarowania - intensywność i skalę zabudowy. Przeprowadzona analiza nie wykazała specyficznych uwarunkowań analizowanych terenów, które wymagałyby przyjęcia odmiennych od typowych rozwiązań. Położenie w sąsiedztwie istniejącego zainwestowania ogranicza możliwości dla kształtowania zabudowy o odmiennym charakterze i sposobie zagospodarowania. Można zatem stwierdzić, że poszukiwanie rozwiązań alternatywnych w tym aspekcie jest bezcelowe, a inne, alternatywne rozwiązania nie będą korzystniejsze dla środowiska niż te przyjęte w analizowanym projekcie mpzp.

15. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Według Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Espoo dnia 25 lutego 1991 r.) oraz Ustawy Prawo Ochrony Środowiska inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa (jak również te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku) powinny podlegać specjalnej analizie.

Gmina Oborniki Śląskie nie jest położona w obszarze przygranicznym, a realizacja zainwestowania nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji ma charakter lokalny.

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie ma potrzeby przeprowadzania postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

16. METODY MONITORINGU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Zgodnie z art.55 ust. 3 5) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Burmistrz, jako organ opracowujący projekt planu zobowiązany jest do prowadzenia monitoringu skutków realizacji planu w zakresie oddziaływania na środowisko.

Proponuje się objąć analizą skutków realizacji ustaleń planu, a później „monitoringiem” określonym w art. 55 ust. 3 pkt. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko następujące parametry:

- zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- ilość ścieków odprowadzanych do sieci kanalizacji sanitarnej,
- ilość odpadów,
- klimat akustyczny.

W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Regionalna

Dyrekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. RZGW i inne.

System Państwowego Monitoringu Środowiska odzwierciedla środowiskowe efekty wszystkich działań podejmowanych w gminie i w regionie. W sytuacjach pogorszenia stanu jakiegoś elementu środowiska (wskazanego nie tylko w oficjalnych materiałach, ale również na podstawie zgłoszeń mieszkańców gminy) proponuje się weryfikację, czy nie wynika to z niewłaściwej realizacji postanowień planu miejscowego oraz podjęcie działań naprawczych.

Jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są do przygotowywania corocznych raportów o stanie gminy. Raport z realizacji Strategii będzie stanowił element raportu o stanie gminy, w związku z czym określa się częstotliwość przeprowadzenia monitoringu co rok.

17. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Celem wykonania Prognozy oddziaływania na środowisko była analiza i ocena ewentualnych skutków środowiskowych związanych z realizacją *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części gminy Oborniki Śląskie* oraz określenie jego wpływu na poszczególne komponenty środowiska, a także stwierdzenie, czy w należyty sposób został uwzględniony w ocenianym dokumencie interes środowiska przyrodniczego oraz zdrowie i życie ludzi. Do obszaru planu należą tereny położone w 10 lokalizacjach, należące do obrębów geodezyjnych: Jary, Lubnów, Osolin, Pęgów, Siemianice, Uraz, Wielka Lipa - Osole oraz Wilczyn.

W Prognozie opisano charakterystykę przyrodniczą. Tereny stanowiące obszar objęty planem położone są na wysokości od 111 m. n.p.m. (w miejscowości Uraz położonym w południowej części gminy w sąsiedztwie rzeki Odry) do ponad 200 m. n. p.m. (w miejscowości Siemianice, położonej na terenie Wzgórz Trzebnickich). Na obszarze opracowania mpzp nie występują złoża kopalin, obszary i terenu górnicze. Struktura geologiczna obszaru opracowania i ukształtowanie jego powierzchni wykluczają występowanie niekorzystnych zjawisk w postaci osuwisk lub ruchów masowych. W odniesieniu do wód powierzchniowych, bezpośrednio przez obszary objęte planem nie przepływają wody płynące, jednak znajdują się w stosunkowo bliskiej odległości. Obszary objęte sporządzanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, (jak również cała gmina Oborniki Śląskie) położone są poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Obszary opracowania w większości pokrywają gleby należące do klas bonitacyjnych IVa, IVb, V i VI. Na obszarze w obrębie Siemianice (Zał. nr 7 do mpzp) występują niewielkie powierzchnie III klasy bonitacyjnej. Gleby dobrej jakości występują również w ramach terenu w obrębie Wielka Lipa-Osole (zał nr 9 do mpzp), gdzie również zidentyfikowano gleby III klasy bonitacyjnej, ale także gleby należące do klasy II. Roślinność obszarów objętych mpzp to przede wszystkim zieleń towarzysząca zabudowie, roślinność terenów rolniczych, którą charakteryzują gatunki związane z okresową uprawą oraz towarzyszące im rośliny segetalne (chwasty polne), zieleń charakterystyczna dla terenów łąk i pastwisk oraz częściowo zieleń leśna. Mimo zidentyfikowanej na terenie gminy Oborniki Śląskie wartościowej i zróżnicowanej fauny, ze względu na położenie analizowanych terenów w sąsiedztwie istniejącej i funkcjonujących już zabudowy,

na terenach opracowania mogą pojawiać się głównie synantropijne, pospolite gatunki zwierząt.

Bezpośrednio na terenach, dla których sporządzany jest plan miejscowy nie występują Obszary Natura 2000 ani inne wartościowe przyrodniczo obszary i obiekty podlegające ochronie prawnej. Obszary objęte mpzp połączone są jednak z obszarami chronionymi poprzez sieć powiązań przyrodniczych (tereny leśne, otwarte tereny rolnicze oraz doliny rzek), w tym zidentyfikowane na terenie gminy korytarze ekologiczne.

W ramach Prognozy przedstawiono stan środowiska: zasoby przyrody, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, stan powietrza atmosferycznego. Ogólny stan środowiska przyrodniczego na obszarze mpzp określa się jako stosunkowo dobry. Słabo oceniony został jedynie stan jakości wód.

W prognozie oddziaływania na środowisko dokonano porównania zapisów zawartych w miejscowym planie z zapisami innych dokumentów wyższego szczebla, takimi jak: *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020*, *Polityka ekologiczna państwa 2030*, *Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski*, *Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego*, *Plan zagospodarowania Województwa Dolnośląskiego* oraz *Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego*. W Prognozie stwierdzono zgodność sporządzanego miejscowego planu z ustalonymi w tych dokumentach zaleceniami i obostrzeniami dotyczącymi ochrony środowiska przyrodniczego.

W Prognozie omówiono potencjalne zmiany stanu środowiska oraz skutki gospodarcze i społeczne w przypadku braku realizacji zapisów zawartych w projekcie planu. W przypadku braku realizacji planu mogłoby dojść do nieprzestrzegania zasad ochrony środowiska przy zagospodarowywaniu terenów bądź realizacji infrastruktury technicznej.

W dalszym etapie dokonano analizy przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją ustaleń przedstawionych w planie. Ustalono charakter tych oddziaływań na poszczególne składniki środowiska uwzględniając intensywność powodowanych przez nie przekształceń, czas ich trwania oraz ich zasięg przestrzenny. Na podstawie dokonanej analizy stwierdzono, że realizacja planu wpłynie negatywnie na rośliny i zwierzęta, jakość powietrza, wody oraz powierzchnię ziemi. Są to jednak oddziaływania mało znaczące lub przeciętne, przeważnie związane z fazą budowy. W związku z tym oddziaływania te są krótkotrwałe lub odwracalne. W odniesieniu do pozostałych elementów środowiska wykazywano najczęściej oddziaływanie pozytywne lub obojętne.

W celu zmniejszenia i ograniczenia oddziaływań na środowisko przyrodnicze w projekcie planu zaproponowano m.in. następujące rozwiązania: zachowanie udziału powierzchni terenu biologicznie czynnej na działkach, ograniczenie powierzchni zabudowy, regulacja gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, odpowiednie zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych, konieczność zachowania standardów akustycznych dla terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych, a także ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym ze strony linii elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia.

Ponieważ ustalenia projektu planu w wystarczającym stopniu uwzględniają ochronę środowiska, w prognozie nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w planie.

Realizacja planu miejscowego dla części gminy Oborniki Śląskie nie spowoduje skutków środowiskowych o znaczeniu transgranicznym.

Końcowy etap prognozy oddziaływania na środowisko stanowi określenie zakresu monitoringu środowiska w odniesieniu do skutków realizacji planu. Zaproponowane parametry do objęcia monitoringiem to zachowanie powierzchni biologicznie czynnej, ilość ścieków odprowadzanych do sieci kanalizacji sanitarnej, ilość odpadów oraz utrzymanie klimatu akustycznego dla terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych.

Można stwierdzić, że zakres przewidywanych przekształceń środowiska spowodowanych realizacją ustaleń projektu planu dla części gminy Oborniki Śląskie mieścić się będzie w dopuszczalnych granicach. Ustalenia projektu planu uwzględniają zasady ochrony i kształtowania środowiska, jak również rozwój społeczno – gospodarczy.

18. INFORMACJA O RODZAJACH DOKUMENTÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę sporządzono w oparciu o:

1. Ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 poz.1029),
2. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 503 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U.2022 poz. 916)
4. Ustawa z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.)
5. Ustawa z dnia 14.12.2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699),
6. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. 2021, poz. 1326 ze zm.)
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409),
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183),
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408),
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25 poz. 133),
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 poz. 1031),
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U.2012 poz. 1109),
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U 2010 nr 77 poz. 510),
14. Rozporządzenie z dnia 18.10.2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2016 r., poz. 1967).
15. Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. U. UE seria L z 2007 r., Nr 288s.27 ze zm.),

16. Dyrektywę Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. L. 103 z 25.4.1979) (79/409/EWG),
17. Konwencja o ocenach oddziaływania na środowiska w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. 199 nr 96 poz. 1110),
18. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
19. Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
20. Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku.
21. Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, *Uchwała Nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018r.*
22. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (2020)– *uchwała Nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 czerwca 2020 r.*
23. Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego na lata 2014–2020
24. Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 r., *(Uchwała Sejmiku Województwa nr LV/2121/14 z dnia 30 października 2014 r.)*
25. „Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach w latach 2014–2019”, Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy
26. Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim za rok 2020, WIOŚ, Wrocław
27. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oborniki Śląskie (uchwała Nr XV/140/19 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 29 listopada 2019 r.)
28. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Oborniki Śląskie – Uchwała nr XXV/212/20 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 24 września 2020.
29. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części gminy Oborniki Śląskie, Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Miast i Osiedli „Teren” Sp. z o.o, 2022;
30. Opracowanie ekofizjograficzne do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części gminy Oborniki Śląskie, Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Miast i Osiedli „Teren” Sp. z o.o, 2022;
31. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Oborniki Śląskie na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024.
32. Analiza Stanu Gospodarki Odpadami w 2021 r. w Gminie Oborniki Śląskie.
33. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego – gmina Oborniki Śląskie, aktualizacja 2019 r.
34. Uchwała Nr XLI/1407/17 z dnia 30 listopada 2017 r. Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa dolnośląskiego, z wyłączeniem Gminy Wrocław i uzdrowisk, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
35. Mapa hydrogeologiczna Polski, arkusz Oborniki Śląskie, Państwowy Instytut Geologiczny, Przedsiębiorstwo Geologiczne „PROXIMA” S.A., 1997.

36. Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Oborniki Śląskie, REGIOPLAN sp. z o.o., Wrocław, 2003.
37. J. Kondracki. Geografia regionalna Polski. PWN Warszawa 2009 r.
38. Z. Nowicki. Wody podziemne miast Polski, PIG, Warszawa, 2009 r.
39. Okołowicz W., 1968, Regiony klimatyczne Polski, PWN, Warszawa.
40. Szafer W., 1972, Szata roślinna Polski, tom II, PWN, Warszawa.
41. Woś A., 1999, Klimat Polski, PWN, Warszawa.
42. <https://mjwp.gios.gov.pl/>

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Zgodnie z art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 1029 ze zm.) oświadczam, że będąc autorem **Prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części gminy Oborniki Śląskie**, posiadam wiedzę w tym zakresie, wg art. 74a ust. 2 pkt 2.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Łódź, 28 listopada 2022 r.

Justyna Borkowska

